

Naročnina
 Pnevna izdaja
 za državo SHS
 mesečno 20 Din
 polletno 120 Din
 celoletno 240 Din
 za inozemstvo
 mesečno 35 Din
 nedeljska izdaja
 celoletno v Jugoslaviji 90 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
 1 stolp, peti vrsta
 mali oglaš po 150
 in 2 D, večji oglaš
 nad 45 mm višine
 po Din 2-50, veliki
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vsrčica po 10 Din
 Pri večjem
 naročilu popust
 Izide ob 4 zjutraj
 razen ponedeljka in
 dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
 Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
 pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
 telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
 račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
 za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Antikatoliška mentaliteta.

»Narodni dnevnik« je smatral naš klic po
 strnitvi vseh katoliških elementov v naši
 državi za tako važen, da mu je posvetil uvod-
 nik, v katerem svari SLS pred katoliško fron-
 to. On misli, da za tako fronto ni povoda, ker
 da režim v Jugoslaviji spoštuje versko pre-
 pričanje vsakega državljanca. Slovenska ljud-
 ska stranka, tako pravi, da je izvojevala svoje
 politivne zmage v novi državi radi tega, ker
 se je izkazala kot resnično slovenska stranka.
 Ni pa moglo ob enem propagirati slovensko
 fronto in katoliško fronto. Nujna posledica
 katoliške fronte, to je jedro izvajanj gospoda
 A. Z., je, da bi se osnovala napredna fronta,
 kar ne bi bilo v interesu SLS. Bilo bi pa v
 škodo tudi slovenskemu narodu, kojega obstoj
 je odvisen od njegove notranje slege. In na-
 posled bi kulturni boj razdrojil našo državo
 sploh, torej je klic po katoliški fronti istotako
 kakor nasprotno geslo opasen za interese
 naše državne celokupnosti.

Izvajanja g. A. Z. delijo usodo vseh onih
 češtitih člankov, ki se na prvi pogled zdijo
 neopornljivi, ker so logično popolnoma skle-
 pjeni, ne zadenejo pa kljub temu žive istine,
 ker slonijo na napačni predpostavki. Ta je pa
 »Dnevnikove« članku ta, da bi katoliško
 versko prepričanje v naši državi kot prepri-
 čanje tako posameznikov kakor celih nara-
 dov bilo enako vpoštevano kot vsako drugo.
 Tu ne gre za besedilo ustave, marveč za
 duha, v katerem se naša država faktično
 upravlja in ta mentaliteta je katolištvu, ako
 se izrazimo milo, od samega početka nepri-
 prična. Slovenci in Hrvati so se kot katoliški
 element sprejeli v državo takorekoč kakor v
 neke vrste novicijal, tekem katerega naj se
 preiskusijo, da-li vobče spadajo s svojo du-
 ševnostjo vanjo in se, če mogoče, spokorno
 prilastijo madeža, ki ga za jugoslovensko sv-
 bodomiselstvo pomenja katolištvo. Vsi očitki,
 ki so tekem let padali z najmerodajnejših
 strani tako na Slovence kakor na Hrvate, —
 separatizem, avtonomizem, krščanski boljš-
 izem — so se izvajali iz njihove »papiške«
 mentalitete in globokih sledov, ki jih je v
 njihovo narodno dušo zarezal katolicizem.
 Isto samoposebi umevno se je smatralo in se
 smatra, da sta katoliška misel in jugoslo-
 venska državna ideja v notranjem nasprotju,
 da se morajo katoliki v tej državi, čim bolj
 počajo postati državni in nacionalni element,
 bolj oddaljiti od katoliške linije. To je
 odgovorjena ali v najboljšem slučaju natilho
 nišljena teza vladajočih krogov, ki so so-
 deležbo katoliškega elementa pri državnih
 voljih vedno smatrali kot koncesijo, katero
 moramo katoliki kvitirati s tem, da smo
 jim menj katoliki. Seveda je ta teza za nas
 limine nesprejemljiva. Ne gre za to, da li
 je katoliški kult kot tak več ali menj sv-
 ooden (ali: če sme kdo hoditi k maši ali ne,
 kakor formulira gospod A. Z.), nego za to,
 kako merodajni faktorji države smatrajo svoj
 odnos h katolištvu, da-li ga in kako ga
 čenjujejo kot duhovno moralno silo v drža-
 vi, ki oblikuje skoro polovico prebivalstva,
 ki mu je vtisnilo svoj pečat, in kakšno
 mesto mu odreja. Tu pa obstojajo od počet-
 ka države do danes dejstva, ki ne puščajo no-
 benega dvoma o tem, da je katolištvo, da se
 pravičeno izrazimo, le neljub kos pohištva v
 prevzetem inventarju SHS. To je seveda
 stvar, ki je ne moremo mirno prenesti.

Da-li more kdo zanikati, da nismo imeli
 nobene vlade, v kateri ne bi znatno pre-
 ladoval nekatoliški element? Res da je ne-
 rečna politika g. Radiča dajala režimu zado-
 stnele povoda, da je mogel opirati svojo proti
 katoliškemu hrvatskemu narodu naperjeno
 politiko na dejanske globoke pogrške tega
 moža, toda bila je dobrodošla, da se je mo-
 gel držati ves hrvatski element v položaju
 neravnopravnosti, dokler se ni Radič poleg
 drugih svojih pametnih in nespametnih za-
 htev odpovedal tudi še tisti trohici iz katoli-
 ške mentalitete hrvatskega naroda izvirajo-
 jih narodnih postulatov, ki jih je bil ohranil.
 Če je Radič uganjal bedarije, kakšen raz-
 log je, da smo Slovenci, odkar imamo ustavo,
 bili vsega vkup le 2 + 2 meseca na vladi
 obakrat na najbolj brezobziren način brez
 pametnega razloga odslovljeni, potem ko smo
 pomagali izvelič državni voz iz luže? Da se
 narodni, kulturni in gospodarski interesi ka-
 toliškega dela države zapostavljajo za drugi-
 mi, da ni niti enega katolika, ki bi našo drža-
 vo reprezentiral na zunaj. Da v generaliteti,
 sploh na odločivnih visokih mestih armade
 nobenega katolika, »Narodni dnevnik« bo

sicer dejal, da bi to dokazovalo samo zapo-
 stavljanje slovenstva in hrvatstva, ne pa ka-
 tolištva. Toda Slovenci in Hrvati niso slu-
 čajno katoliki, katoličanstvo ni samo kak-
 vnanji konfesionalni privesek vsakega slo-
 venskega in hrvatskega poedinca, ampak je
 bistveni karakteristikoni obeh narodov, je
 duša njihove narodne kulture in usmeritev
 njihove duševnosti celo v tistih, ki po izpo-
 vedbi g. A. Z. ne čutijo več katoliško, vsaj pri
 veliki večini njih. Zapostavljanje Slovencev
 in Hrvatov je in konkretno zapostavljanje ka-
 toliškega elementa v državi kot katoliškega.
 To podkrepljuje dejstvo, da so se posamezne
 slovenske in hrvatske stranke in politiki v
 naši državi vedno le favorizirali zato, ker in
 v kolikor imajo izrecno antikatoliški politi-
 ni in kulturni program ali pa, v kolikor so
 »antiklerikalni«, kakor bi rekel g. dr. Kra-
 mer. V tem smislu obstojajo neštete izjave
 vodilnih krogov.

Dejstvo je dalje, ki se ne more zamaski-
 rati z ničemer, da je katoliški kler v naši
 državi zapostavljen, da živi, kar se države ti-
 če, od sramotne miloščine, da se katoliška
 veroizpoved budžetarno prikrajšuje v primeri
 z drugim in to celo v protinosti z ustavo, da
 se katoliški verski zavodi nezadostno ali sploh
 ne dotirajo, da se agrarna reforma izvaja v
 škodo cerkvene imovine, da katoliške kul-
 turne organizacije od države ne uživajo no-
 bene podpore.

Vsa prosvetna politika naše države je
 protikatoliško usmerjena, ker je naperjena
 proti krščanskim principom javnega življenja,
 ki imajo svojo zaščito v katolištvu. Tako plove
 naša šolska zakonodaja čisto v svobodomis-
 nem toku, vsi tozadevni načrti so pozitivnemu
 krščanskemu verstvu in svetovnemu nazoru
 nasprotni, duh državne šolske vzgoje je are-
 ligiozen, oziroma indiferenten, kar je isto.
 Kancelarparagraf postavlja cerkvene služabni-
 ke pod obznanje in hoče Cerkev onemogočiti,
 da bi v izvrševanju svojega poslanstva bran-
 nila krščanski zakon, šolo in družabnih zani-
 sel pred framasonskimi napadi. S sveto sto-
 lico se noče skleniti konkordat, dasi je sveta
 stolica pripravljena naši državi priznati vse,
 kar je priznala drugim državam in kar more
 v skladu s cerkvenimi pravnimi principi. Vse
 zato, da more oblast brez konkordata dela-
 ti z verniki in škofi ter cerkvenim napravam
 vse, kar hoče. Dodamo še, da se favori-
 zira starokatoliška propaganda, da smejo od-
 padniki zavzemati katoliške cerkve, da se
 zanje ne uporabljajo zakoniti konfesionalni
 predpisi, da se unijati policijsko na najkru-
 tejši način preganjajo, in še nismo vsega po-
 vedali, kar bi se dalo na tem polju naštet.

Toliko za danes. Gospoda člankarja Na-
 rodnega dnevnika pa prosimo potrpljenja, do-
 kler te zanimive teme ne izčrpamo, da se bo
 potem videlo, ali je v Jugoslaviji katoliška
 fronta potrebna ali ne in kakšno je stališče,
 ki ga mora SLS po svojem demokratičnem
 programu napram temu zavzeti.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 11. maja. (Izv.) Zvečer se je vršila
 seja ministrskega sveta. Na dnevnem redu je
 bila med drugim zahteva znanega bivšega
 črnogorskega ministra Jovana Plamenca, da
 se mu prizna vojna odškodnina v znesku 700
 tisoč švicarskih frankov. Ministrski svet je
 zahtevo Jovana Plamenca odklonil. Nadalje je
 ministrski svet sklenil razdeliti 12 milijonov
 dinarjev za gradnjo ljudskih šol v raznih krajih
 države.

Protiradičevska fronta na Hrvatskem.

Belgrad, 11. maja. (Izv.) »Novosti« so iz
 dobro informiranih hrvatskih političnih kro-
 gov zvedele, da bodo pri prihodnjih volitvah
 na Hrvatskem povsod, kjer ima Radič veči-
 no, skupine, ki so proti Radiču, nastopile s
 skupno listo in da se bo vsa volivna borba
 vršila v cilju da se Radič zruši. Po poročilih
 »Novosti« se stranke v tem smislu že pogaj-
 jajo in se je že tudi dosegel sporazum. S tem
 načrtom spravljajo »Novosti« v zvezo tudi se-
 stanke, ki jih je imel dr. Trumbić, voditelj
 H. F. S. S. v zadnjih dneh z raznimi politiki
 v Belgradu.

NAŠE POGODBE Z MADJARSKO.

Budimpešta, 11. maja. Včeraj so odnosni
 parlamentarni odseki odobrili zakonska na-
 črta za ratifikacijo trgovske pogodbe z Ju-
 goslavijo, ki je bila sklenjena dne 21. julija
 lanskega leta, in prometne konvencije z dne
 24. julija 1926.

Nesigurnost vlade.

Belgrad, 11. maja. (Izv.) Predsednik vlade
 Velja Vukičević je danes izjavil časnikarjem,
 da bo v soboto odpotoval v Vrnjaško banjo h
 kralju v avdienco. V Vrnica se bo mudil dva
 dni. —

V vladnih krogih se zatrjuje, da bo ta
 avdiencia zelo važna. Namiguje se, da bi mogel
 pri tej priliki biti podpisan ukaz o rekonstruk-
 ciji vlade. Ti krogi trdijo tudi, da se bo takoj
 na to ali kmalu potem razpustila skupščina
 in razpisale volitve.

V sedanjem položaju je zelo značilno, da
 so sam. demokrati pod vtisom vesti o volivni
 vladi zelo aktivni in z vsi silo hočejo v vlado.
 V vseh krogih je vzbudila pozornost pisava
 »Reči«, ki pravi, da je edina kombinacija vstop
 sam. demokratov v vlado. »Reč« čisto odkrito
 ponuja vstop v vlado.

Kakor izgleda, ni ta ponudba v vladi na-
 letela na simpatije. Iz vladnih krogov se de-
 mentirajo vesti, katere širijo sam. demokrati,
 da bi namreč bilo računati z njihovim vstopom
 v vlado.

V ostalem pa vlada glede nadaljnjega
 razvoja dogodkov v vseh političnih krogih ve-
 lika nesigurnost. Vlada sama se očitno ne
 čuti preveč sigurno. V političnih krogih se je
 danes zelo komentiral nastop vlade na vče-
 rajšnji seji fin. odbora, katerega seje so se,
 kakor smo poročali, odgodile, ne da bi fin.
 odbor sploh prišel do možnosti, da bi raz-
 pravljaj o dnevnem redu. Ta nastop vlade se
 smatra kot jasen znak njene slabosti in dokaz,
 da se vlada pred svojimi lastnimi pristaši ne
 čuti sigurno.

Konferenca Male antante.

Belgrad, 11. maja. Nocoj ob pol 12 je od-
 potovala v Joahimov naša delegacija z zuna-
 njim ministrom dr. Marinkovičem na
 čelu. V delegaciji so: pomočnik zun. ministra
 Sveta Pavlović, načelnik tiskovnega urada
 zun. ministrstva dr. Erhartić in osebni tajnik
 zun. ministra dr. Pavelić. Potujejo preko Za-
 greba, Gradca, Linca, Budjejevic v Joahimov.
 Z delegacijo potujeta tudi tukajšnji romunski
 poslanik Emandi in češkoslovaški posla-
 nik Šeba. Z romunskim zunanjim ministrom
 Mitilenom prideta v Joahimov naš bu-
 kareški poslanik Colak-Antić in češko-
 slovaški poslanik Jezerski, a v Pragi se
 pridruži naši delegaciji naš praški poslanik
 Branko Lazarević.

Konferenca se otvori dne 13. maja ter se
 nadaljuje še 14. maja. Po konferenci se udele-
 ženci odpeljejo preko Karlovih Vari in Mari-
 janskih Lazni v Prago, kjer ostané en dan;
 16. maja se dr. Marinković vrne v Belgrad.

Kar se tiče programa konference, bodo
 poleg splošnega evropskega položaja na dnevnem
 redu posamezni dogodki, ki so se vrstili
 po zadnjem sestanku Male antante na Bledu.
 V prvi vrsti se bodo pretresali problemi, ki
 neposredno interesirajo vse tri države. Tu pri-
 hajajo v poštev zlasti tudi stremiljenja za novo
 grupacijo velesil. Ob sebi se razume, da bo
 tvorila važno točko posvetovanj Madžarska s
 celim kompleksom vprašanj, ki posegajo v in-
 terese držav Male antante. Pretresala se bo
 možnost posebnih aranžmanov z Madžarsko.

Jadransko vprašanje.

Belgrad, 11. maja. V albanskem sporu
 še vedno ni nobene izpremembe. Položaj se
 zrcali v pisanju tukajšnjih vodilnih listov.
 Tako objavlja včerajšnja »Samouprava« čla-
 nek, v katerem opozarja, kako Italija ne le
 noče nicesar storiti, da bi se spor z našo
 državo poravnal, marveč skuša spor razširiti
 tudi na Francijo. Italijansko časopisje z
 »Giornale d'Italia« na čelu je uvedlo celo
 kampanjo, v kateri obtožuje Francijo, da nas
 oborožuje in hujska proti Italiji.

V sedanjem našem sporu z Italijo, nada-
 ljuje »Samouprava«, gre za svobodo pomor-
 ske plovbe. Mirovne pogodbe naši državi iz-
 rečno priznavajo pravico do svobodnega iz-
 hoda na morje, Italija pa si na vse načine
 prizadeva, da to našo pravico napravi iluzor-
 na. Italija hoče Jadransko morje čisto zase,
 izpremeniti ga hoče v italijansko jezero. Za-
 to zahteva zase tudi vzhodno obal — Dalma-
 cijo. Tu ne prihaja v navzkrižje samo z naši-
 mi interesi, marveč tudi z interesi srednje-
 morskih velesil. Ako dobij Italija neomejeno
 oblast nad Jadranskim morjem, bi to pome-
 nilo njeno premoč na Sredozemskem morju,
 svoboda pomorske plovbe bi postala iluzorna.
 Položaj bi postal nevzdržljiv, nastopila bi ne-
 varnost strahovitih spopadov z velesilami.
 Naša aktivna navzočnost na Jadranskem mor-

ju je potrebna za ravnotežje moči na Sredo-
 zemskem morju, za svobodo pomorske plo-
 vbe. To dejstvo mora vplivati na stališče vele-
 sil v našem sporu z Italijo. Zato smemo ostati
 mirni in brez bojzani čakati na nadaljnji raz-
 voj položaja.

Današnja »Politika« na uvodnem mestu
 odgovarja na obtožbe italijanskega časopisja
 glede položaja Italijanov v Jugoslaviji. List
 ugotavlja, da je v Dalmaciji vsega približno
 10.000 Italijanov. Ti Italijani imajo svoje šole
 z italijanskim učnim jezikom in italijanskimi
 učitelji; na teh šolah so uvedene učne
 knjige, ki se tiskajo v Italiji in ki so v rabi
 v šolah v Italiji. Dalmatinski Italijani imajo
 pravico, da odpravljajo zasebne šole in otroške
 vrtnice z italijanskim jezikom, kjer in kolikor
 hočejo. To je svoboda, ki jo uživa pri nas
 desetstisoč Italijanov. Temu nasproti nima
 šeststisoč Jugoslovancev v Julijski krajini
 niti ene narodne šole! Potem nasteva »Poli-
 tika« tudi vse ostale kričeče krivice in nasi-
 lja, ki se gode Slovincem in Hrvatom v Ita-
 liji in opozarja končno Italijane, naj ne go-
 vore o preganjanju pod Avstrijo. Kajti v pri-
 meri z ravnanjem nasproti narodnim manj-
 šinam stoji bivša Avstrija tako visoko nad se-
 danjo fašistično Italijo kakor Francija nad
 Mehiko.

Prizadevanje prijateljev „Slavenske banke“ okoli „napredne fronte“.

Z ozirom na članek pod gori omenjenim
 naslovom v št. 104 našega lista od 10. maja
 t. l. smo prejeli sledeči popravek:

Ni res, da stoji za »Naprednim blokom«
 v prvi vrsti izvestna moja želja, nanašajoča
 se na Slavensko banko oziroma njeno likvi-

dacija, nasprotno je res, da se moje želje, ko-
 likor se tičejo Naprednega bloka, ne nana-
 šajo na nobeno banko niti likvidacijo, in da
 sem pristaš Naprednega bloka zgolj zato, ker
 ga smatram za politično nujnost v borbi zoper
 klerikalizem, Dr. Albert Kramer.

Ponesrečen polet preko Oceana?

Francoska avijatika Nungesser in Coli sta odletela v nedeljo ob 5. uri 20 minut s pariškega aerodroma na polet v Newyork na biplanu »Bela ptica«. Vsa francoska javnost je z največjim interesom spremljala to podvzetje in v noči od sobote na nedeljo so mase ljudstva celo noč čakale na aerodromu, da bi bile navzoče pri odhodu letalcev preko Atlantskega oceana. Kordon vojaštva in poseben oddelček detektivov so stražili aparat, da se mu ne bi kdo neopažen približal. Aeroplan je vzel seboj 4080 litrov posebne spojine bencina in gazolina, kar pa drže v precejšnji tajnosti. Govori se, da s to spojino porabi motor mnogo manj na eno konjsko silo kot bi sicer, da je kurjen samo z bencinom. Olja je imel aparat seboj 180 litrov.

Razumljivo je, da je vsa francoska javnost z največjim zanimanjem sledila poletu in prvotna brzojavka, ki je včeraj dospela iz Newyorka je povedala, da sta letalca prispeela v Newyork, toda ta vest je bila takoj demantirana. Letalca v Newyork nista dospela. Začela so se takoj poizvedovanja, ameriška in francoska vlada sta odposlali ladje in aeroplane nad morje, da se skuša dognati, kje je aeroplan. Agencija Havas je poročala 9. maja, da je aeroplan ob 16.25 letel preko Newburyport in iz Washingtona so včeraj prišle vesti, da se francoska letalca nista ponesrečila in da je verjetno, da sta se morala spuščati kje na kanadski obali. Poslednje brzojavke so javljale, da sta Nungesser in Coli letela nad Teranova. Tekom včerajšnjega dneva so bila vsa poizvedovanja o letalcih zama.

v Pariz, 11. maja. (Izv.) Agencija Havas javlja iz Newyorka, da so bila do 3. ure zjutraj vse poizvedbe za letalcema Nungesser in Coli zama. Iz Halifaxa javljajo, da je obrežni parnik »Tambuc« s Kap Race 5500 milj severno vzhodno od rtiča pregledal gladino, toda brez uspeha.

v Pariz, 11. maja. (Izv.) Med prebivalstvom vlada vedno večje razburjenje, tako po mestih kakor tudi na deželi, ker se ni nikake gotovosti, kaka usoda je doletela oba letalca. V Parizu so včeraj po ulicah zažigali posebne izdaje, ki so poročale o Nungesserjevem neuspehu.

Nova avstrijska politika

Dunaj, 11. maja. »N. W. Tagblatt« objavlja pogovor z voditeljem landbundevec — celovškimi Schumyjem glede pakta z dr. Seiplom. Schumy je izjavil, da je do pakta dovela železna zahteva sedanjega položaja. Landbundeveci so si zagotovili važen delokrog za pozitivno delo: ministrstvo za poljedelstvo in gozdarstvo. Vrh tega so za splošne smernice postavili sledeče pogoje: Največja delavnost in vprašanje Anschlusa, predvsem prilagoditve v uredbah na vseh mogočih popriščih, carinska unija z Nemčijo, odločne odredbe v prid zemljiški politiki in depolitizacija uradov pod ljudske odločbe.

Zadnje razorožitvene obveznosti Nemčije.

Pariz, 11. maja. Nemški opravniki poslov dr. Rieth je imel včeraj dolg pogovor z zunanjim ministrom Briandom glede zmanjšanja okupacijskih čet v Porenju. Kakor polslužbeno poroča »Petit Parisien«, je Briand pri tem opozoril na vprašanje vzhodnih trdnjav, glede katerih je veleposlaniška konferenca odločila, da se porušijo. Dr. Rieth je izjavil, da Nemčija pristaja na to, da se o izvršenem dejstvu prepriča na licu mesta bodisi angleški, italijanski ali francoski častnik, ne dovoljuje pa preiskave po treh vojaških strokovnjakih, ker bi to bil v bistvu nekak nov kontrolni aparat. Briand je naglasil, da polagajo zavezniki na izpolnitev te zadnje razorožitvene obveznosti toliko važnost, da pred njeno izpolnitvijo ni misliti na ponovno znižanje čet v Porenju. V interesu razvoja nove politike med Francijo in Nemčijo je, da se razorožitveno poglavje čim prej zaključi.

ITALIJA IN PANGERMANIZEM.

Rim, 11. maja. »Popolo d'Italia« posveča uvodnik stahlhelmovskim prireditvam v Berlinu. Peča se zlasti s pangermanskim programom Stahlhelmovcev, izraženim v geslu: Od Trsta do Rige. List svari Nemce pred takim izzivanjem Italijanov. Danes Italijani niso protinemškega mišljenja, ker smatrajo nemško kulturo in mogočno nemško državo v Evropi kot potrebno. Tu čuvstvo pa bi se takoj izpreverilo, kakor hitro bi postala vidna nemška nevarnost za Trst.

ITALIJA PREGANJA KOMUNISTE.

v Milan, 11. maja. (Izv.) Policija v Veroni je aretirala 8 komunistov, ki so obdolženi, da so sodelovali pri komplotu proti državi. Tudi v provinciji so izvedli veliko preiskav pri komunistih in zaplenili mnogo obtežilnega materiala.

MRAZ V ITALIJI.

v Turin, 11. maja. (Izv.) Radi slabega vremena so vse brzojavne in telefonske zveze s Francijo popolnoma pretrgane in po večdnemnem deževju je sedaj nastopil običen mraz. Temperatura je naglo padla od 25 na 14 stopinj. Splošno vlada strah, da bo mraz uničil letošnjo letino.

Gorje reduciranim železničarjem.

»Jutro« lomi kopja, ne morda za železničarje, tudi ne za reducirane železničarje, ampak proti klerikalcem. Sedaj je začelo naštevati, kolikokrat je SLS glasovala za državni proračun in misli, da bo nalagalo ves svet, da so klerikalci krivi redukciji osebja in plač pri železnici. Tisti »klerikalci«, ki so vselej ob pravem času nastopali za železničarje, tisti, ki niso imeli prilike in možnosti, da bi proračun za železnice izpreminjali in tisti klerikalci, ki so v finančnem zakonu izposlovali dopolnilo, s katerim moreta finančni in prometni minister s potezo peresa vse redukcije spraviti s sveta. Da, »klerikalci« so glasovali za proračun in za dopolnilo, ki daje železniškemu ministru 100 milijonov Din, da z njimi lahko razpolaga v korist železničarjem, jutroci pa so glasovali tudi proti temu dopolnilu. Zato pravimo, gorje železničarjem, dokler in kadar jih bo branila jutrovska družba. V njej je še vsak poginil.

Beleške

△ Praktičen nasvet »Jutru« za ustvaritev naprednega bloka. Če je »Jutro« res kaj na tem, da se ustvari res napredna fronta, naj začne najprej s svoje strani odstranjevati ovire, ki tako fronto onemogočajo. Te ovire so vsej slovenski javnosti znane in so: 1. predvsem se mora razpustiti jutrovska družba, 2. politiki kakor dr. Zerjav, dr. Kramar, Praprotnik, Ribnikar, Brezigar morajo opustiti vsako javno delo in se zavezati, da se nikdar ne bodo vmešavali v stvari napredne fronte, 3. »Jutro« in njegov koncern mora popolnoma opustiti svoj dosedanj način političnega boja in svoje metode. Kdor je za napredno fronto, naj zaviha rokave in tukaj zastavi kramp in lopato.

△ Napredni Slovenci vkup! Dovolj je »medsebojnega klanja«, ki so ga uvedli jutrovske mladini, ko so začeli borbo proti dr. Tavčarju in narodno napredni stranki. To medsebojno klanje so mladini vodili vse do danes proti vsem naprednim strankam v Sloveniji. Zato napredni Slovenci vkup proti nazadnjaškemu mladinskemu zdražbarstvu in terorizmu, ki je napravilo že stoletine milijonov slovenskega premoženja. Edino to more biti geslo naprednega bloka.

△ Proti skupnemu kulturnemu in gospodarskemu škodljivcu se morajo združiti vsi Slovenci, pravi »Jutro«. Kdo je ta škodljivec? To so tisti, ki slovensko kulturo ponižujejo s šundom kot: »Papeževe hčere«, »Pater Kajetan« in sličnimi proizvodi nekulture fantazije. To so tisti, ki so povzročili propad Jadranske in Slavenske banke, ki so stomilijonske fonde delavskega zavarovanja ugrabili Sloveniji in jih prenesli v svoje banke, da so tam propadli. Proti tem škodljivcem je treba v skupen boj, v enotno falango, sicer bo ta družba nadaljevala svoje uničevalno početje.

△ Denuncijanti. Ugotovili smo, da jutroci imenovanje subotiskega škofa izrabljajo zopet za denunciranje katoličanov. Jutrovcem je sicer epitet denuncijansta že prirastel kot klop v kožo, a malo jih je vendar zasrbelo in skušajo se izgovarjati. Svojo modrost so zgradili na imenovanje reškega škofa in osnivanje te školije. Zato vzklikajo: Če je Vatikan tam lahko snoval škofijo, zakaj je v Bački ne bi mogel? S tem zavijanjem pa se ne bodo izkazali. Kajti dejstvo je, da obstoji načrt konkordata, ki vsebuje tudi razmejitve škofij in da sta se naša in vatikanska delegacija dogovorili, da se na obstoječem dejanskem stanju nič ne izpreminja, dokler se konkordat ne sklene. Gre tu za položaj, ki ga sv. stolica enostransko ni smela izpreminjati, če ni hotela motiti rednega poteka pogajanj za konkordat. Da pa je mogla ustreči želji baških katolikov, je njihovega administratorja posvetila za škofa. Samo zakrknjen framsenski tip more iz tako lojalnega in za najboljše odnose med cerkvijo in državo stremčega postopanja izviti denunciacijo proti Cerkvi.

△ Intervencija dr. Pivka zoper izpremembe pri okrajnih zastopih v mariborski oblasti je nov tolažljivi obliž, ki so ga demokraciji »Večerniki« dobili včeraj, da so lažje spali. Preiskava bo. In ta bo dognala, da so okrajni glavarji stavili predloge, kako naj se v pravičnem razmerju uredijo sosveti. Ker se je torej izprememba izvršila pravično, bo prejel dr. Pivko odgovor, da intervenira pri slovenskem narodu, zakaj noče izvoliti samo demokratov, ker potem bi bili okrajni zastopi v njihovih rokah.

△ Pribeževanje jutroci. Z ozirom na našo beleško pod tem naslovom v 104. številki našega lista od 10. maja t. l. smo prejeli sledeči popravek: Ni res, da hodijo naši jutroci od ministrstva do ministrstva in prosijo za milosten sprejem v vlado, da bi se iz poloma Slavenske banke nekaj rešilo, niti niso natišambrirali za žive in mrtve pred kabinom g. Vukičevića, da bi se preril v vlado in uvedli jutrovske režim v Sloveniji, marveč je nasprotno res, da sem se pred nekaj dnevi odzval vabilu ministrskega predsednika g. Velje Vukičevića ter ga posetil brez antišambriranja, pri kateri priliki tudi ni bilo nobenega govora o Slavenski banki. — Dr. Albert Kramer.

Svetovna marka: Centre de
Rouge mandarine
Bourjots — Paris

Izzivanja istrskih fašistov.

NOVA AKCIJA ZA OKREPITEV FAŠIZMA.

O zadnjih dogodkih v Krkavcih smo že poročali. Fašisti dolžijo župnikovo mater, da je pri šmarncih, v tork 2. t. m. zvečer, ozmerjala in tepla (!) otroke, ker so peli italijansko. Dejstvo je, da je mati župnika Silvanija posvarila otroke, ker so se v cerkvi nespodobno vedli. Otroci so bili v črnih oblekah »Balille«, peli so slučajno italijansko, po fašistovski ideologiji so bili tedaj nedotakljivi in tudi svarilo je pomenilo žalitev vse stranke in seveda tudi države. Nesreča je hotela, da je bilo to svarilo pobožne matere v zvezi z drugim »incidentom«. Zloglasni učitelj Delucca (ne Delucca) je na lastno pest organiziral otroški cerkveni pevski zbor; med šolskimi urami je otroke učil italijanske cerkvene pesmi. V tork je kar brez župnikovega dovoljenja peljal otroke na kor in med šmarncami so otroci pričeli peti italijanske pesmi. Učitelj Delucca, ki je vodil napad na kostabinske cerkev, naj vodi cerkveni zbor?! In kakšna zmešnjava je nastala v cerkvi. Majniško berilo in druge molitve se opravljajo v slovenskem, petje naj bo italijansko! Ali je kaj čudnega, da je sicer mirnega župnika Silvanija to izzivanje pijanca in brezbožnika Delucca v cerkvi razburilo, da ga je popadla sveta jeza in da je z nerazumno gesto odločil majniško berilo? In fašisti so smatrali to za znamenje naj ženske pričnejo tepsti otroke! »Popolo di Trieste« poroča, da so se tedaj žene vrgle na otroke in jih pričele bitti; žene da je vodila župnikova mati, ki je vpila otrokom: »Ali ste neumni, da požete italijansko? Mar mislite, da je Bog mačka?« Človek se mora prijeti za glavo, ko take stvari čita v uradni glasilu fašistovske stranke in še v kurzivnem tisku. Ni čudnega, saj »Popolo di Trieste« že več mesecev vodi neermno kampanjo proti župniku Silvaniju in sedaj tudi šmarckemu župniku Cerarju. Resnica je le, da je župnikova mati posvarila najbližnje paglavce, ki so se, videč župnikovo nevoljo, še bolj izzivalno obnašali. Kdo more to šteti v zlo mater, ki vidi, kako drugi mučijo njenega sina? V sredo je župnik med šmarncami javil, da se petje med šmarncami opusti. Stori je to, da se izogne incidentom. Kot župnik pač ima pravico, da v cerkvi ukazuje. Toda fašisti mislijo drugače. Podestat je pozval župnika k sebi — kakor svojega služabnika! — na odgovor. Drugi dan so prišli k župniku karabinerji policije, podestat in dr. Petris, znani hujskač in podtajnik fašistovske stranke v Istri. Kakšna muka za mladega in šibkega župnika to zasliševanje! Istra je za duhovnike druga Mehika. Kdaj bo konec tega ponižanja, ki jo trpi katoliška cerkev prav po ljudeh ki se proglašajo za njene zaščitnike? Katoliški duhovnik Silvani je v obeh uradnih glasilih fašistovske stranke »kanalija, ki zasluži konfiniranje na Liparskih otokih!« Torej tudi duhovnike čakajo Liparski otoki? Kaj pravi k takemu pisanju »Popolo« njegov direktor inž. Cobol, tajnik fašistovske stranke na Tržaškem, ki je na svojem pohodu po Krasu vabil Kraševce v katoliško fašistovsko stranko?

Predlogi poslancev SLS oblastne skupščine.

Predlogi poslancev Jarca in tovarišev glede cestne zveze Talčivrh in Petrovasas Kot s kolo-dvorom v Semčur; glede preložitve ceste Vinica—Preloka—Adlešiči v črnomeljskem okraju; glede preložitve ceste Stari trg—Črnomelj; glede uravnave potoka Oberha v črnomeljskem okraju in osušitve poplavljenih zemljišč; glede ureditve zdravstvene službe v črnomeljskem okraju; glede zgradbe napajališča in vsakega vodnjaka v Drašičih, črnomeljski okraj; glede preložitve ceste Drašiči—Repica v črnomeljskem okraju.

Predlog poslancev Erjavca, Peveca in tovarišev glede naprave moderne občinske ceste Sela pri Šumberku, Zagorica—Dob in kolodvor Radohova vas.

Predlog poslanca Arneža in tovarišev glede devet podpore za Zadržno mlekarno v St. Gotthardu pri Trojanah, okraj Kamnik; v zadevi pospeševanja plestarstva in vrbovje v kamniškem okraju; za zgradbo mostu čez Savo med vasio Dolško in Ribč; za zgradbo ceste Vrhpolje. Jemčvo znamenja, Hrib, Kamenca, Dolško, okraj Kamnik—Ljubljanska okolica.

Predlog poslancev Mažovec, Novaka in Pozniča v zadevi preskrbe vasi Perovo in Podgorje z zdravno pitno vodo.

Predlog poslanca Kršinka in tovarišev v zadevi preduma delavcem pri Trboveljski premogokopni družbi.

Predlog poslancev Pozniča, Mažovec, Novaka in tovarišev za uravnave potoka Radomlje od Krašnje do bliva v Kamniško Bistrici.

Predlog poslanca Arneža in tovarišev radi osiguranja življenjskega obstoja v občinah Kamnagarica in Kropa.

Predlog poslancev Arneža in tovarišev, naj se izposluje pri železniškem ministru v območju ljubljanske direkcije polovični vozni listki za delavce.

Predlog poslanca Arneža in tovarišev, glede stanovanjske mizerije v občini Jesenice-Koroška Bela.

Težka obsodba nezvestega uradnika.

Belgrad, 11. maja. (Izv.) Danes se je pred tukajšnjim porotnim sodiščem vršila razprava proti bivšem tajniku jugosl. poslanstva v Rimu Borislavu Vujiću, ki je bil obdolžen poverbe 35.000 Din državnega denarja. Po obtožbi je dobil Vujić od blagajnika poslanstva tri čke v znesku 35.000 lir z narčilom, da poravnava nekatera plačila. Ker Vujić ni mogel dalje opravičiti porabe denarja, je bil naznanjen na ministrstvo za zunanje zadeve, katero ga je suspendiralo. Takoj potem ga je rimska prefektura izročila obmejnim oblastem v Rakeku, ki so ga prepeljale v Belgrad. Vujić je na današnji razpravi tajil, da bi bil denar poveril in je zatiral,

Odkar je Goriška postala zopet samostojna pokrajina s lastnim prefektom, ima tudi fašistovska stranka na Goriškem svojega tajnika, inž. Caccese, ki je direktno podrejen generalnemu tajniku Turatiju v Rimu. Inž. Caccese se je te dni vrnil iz Rima z navodili, ki sta mu jih dala Mussolini in Turati. V Gorici je pokrajinskega tajnika vprašal neki častnik, kakšne načrte ima glede reorganizacije »drugorodne« fašizma. Inž. Caccese je odgovoril, da je v njegovem načrtu »organizirati« mladinu, ki se ne čuti umazano od politične žilindre preteklosti, da »drugorodni« fašizem zbrsti v novi čisti zvestobi brez pogubnih blata in nevarnega vmešavanja. V tem smislu pripravlja novi tajnik že ukrepe, a jih ne more še dati v javnost, ker ni to pri fašistih v navadi. Gotovo je, da fašistovski tajnik pripravlja novo akcijo za razširjenje fašizma med Slovenci. Saj je to prva njegova naloga, saj je Mussolini obnovil goriško pokrajino prav zato, da bi se raznarodna valna akcija koncentrirala v srcu goriške dežele. Do sedaj se je vsak poskus goriških in videmskih fašistov, da bi organizirali takozvani »drugorodni« (slovenski) fašizem, popolnoma izjalovil. Na svoji strani so dobili same propalice, ki jih danes sam zapirajo. Minil je komaj teden ko so miličniki s mi aretirali učitelja Jerkiča in mehanika Lulija poglavitna stebra zgornjevipskega »drugorodne« fašizma. Propalije je na Goriškem še nekaj za temi ne bo nikdo žaloval. Inž. Caccese jih lahko takoj pridobi za svoj »drugorodni« fašizem.

GENERALNI TAJNIK FAŠISTOVSE STRANKI V GORICI.

Velika fašistovska slavnost v Gorici, ki se je imela vršiti že pretekli mesec, je končnoveljavno napovedana na 18. in 19. t. m. To bo zborovanje fašistovskih akademikov, ki prispejo iz vse Italije prijavljenih je baje okoli 10.000 dijakov. Na Tratiniku bo imel generalni tajnik fašistovske stranke Turati, ki je obljubil svoj obisk, slavnostni govor. Turati bo prisostvoval tudi odkritju spomenika italijanskega poročnika Roberta Luhrja v Ajbi mimogrede bo inspiciral tudi fašiste; italijanski časopisje piše o »drugorodnih« fašistih, v resnici pa gre le za italijanske privravnence. Glavni namen Turatičevega obiska je ta, da da pobudo k oživiljenju nove fašistovske akcije na Goriškem. Potem čakajo goriško deželo nova preganjanja prav v dnevi stranske duševne nepresije radi hude gospodarske krize.

Dobrodelni koncert v Gorici. V sredo zvečer se je v goriškem mestnem gledališču vršil dobrodelni koncert. Pri koncertu so sodelovali v večini slovenski umetniki diletanti, ki so želi obilo pohvale. Peli sta gospodični Mozečičeva in Dominkova ter gospodje: tenorist Bratuž, mladi basist Oko Franko. Pel je tudi gospod Nadaža, ki je angažiran za prihodno zimo na ljubljanski operi. Italijansko občinstvo je z zadovoljstvom vzelo m znanje, da sodelujejo pri italijanskem koncertu tudi slovenske moči.

da je denar porabil v tajne diplomatske svrhe. Ker so ga potem zaprli, ni mogel dobiti dokumentov, s katerimi bi bil mogel potrditi uporabo denarja. Sodišče je Vujića obsodilo radi poverbe na 15 let ječe.

RAZŠIRJENJE VODSTVA HPS.

v Zagreb, 11. maja. (Izv.) Kakor znan sestoji sedanje vodstvo HPS samo iz zastopnikov iz Hrvatske in Slavonije. Na večkratni pritožbe iz drugih pokrajin se bo na seji glavne odbora, ki se bo vršila 21. maja, razširilo vodstvo na 20 odbornikov in bodo prevzeti tudi člani iz drugih pokrajin.

ČASNIKARSKA VEST.

Zagreb, 11. maja. (Izv.) Dosedanji glavni urednik »Riječ« g. Štefan Parmačević je imenovan za časnikarskega atašea pri našem poslanstvu v Atenah.

PRED ZAKLJUČKOM VOJAŠKE KONTROLE V BOLGARIJI.

Sofija, 11. maja. Medzavezniška vojaška kontrolna komisija je dovršila svoje delo. Predsednik komisije polkovnik Rinek je od potola v Pariz, da poroča, Bolgarski krog pričakuje, da se ukine kontrola najkasneje sredi junija t. l.

POLJSKA NE SKLEPA PRIJATELJSKE POGODBE Z MADJARSKO.

Varšava, 11. maja. »Kurier Warszawski« najodločneje demantira vesti, da so med Poljsko in Ogrsko v teku pogajanja za prijateljsko pogodbo. List pravi, da imajo te vesti namen omajati dobre odnose med Poljsko in Francijo ter Českoslovaško.

NICARAGUA SKLENILA MIR.

Berlin, 11. maja. Iz Newyorka poročajo, da se je v Nicaragui sklenil mir, in sicer na sledečem temelju: Obe stranki popolnoma odložita orožje, politični zločinci se pomilostijo zaplenjeno premoženje se vrne, liberalci vstopijo v Diazovo vlado, organizira se orožništvo pod poveljstvom ameriških častnikov, Amerika bo nadzorovala volitve l. 1928. Ameriške čete ostanejo zaenkrat v deželi.

VELESILE NA KITAJSKEM.

v Pariz, 11. maja. (Izv.) Iz Newyorka poročajo, da je ameriški senator Borah v City klubu imel govor, v katerem je pozdravil misel, da se sklene posebna pogodba med petimi državami, ki so posebno zainteresirane na Kitajskem.

Kaj se godi doma

Cerkvena oblast zoper bogokletno glasilo mariborskih socialnih demokratov.

Lavantinski škofijski ordinarijat je poslal na vse župne urade okoliščino, s katero izraža globoko obžalovanje nad bogokletnim pisanjem socialdemokratskega lista »Volksstimme« in odločno svari vernike, da tega lista čitati ne smejo! Dopolni slove tako-le:

»V svesti si težke odgovornosti, ki jo nalaga sv. Cerkev zlasti škofom glede budnega nadzorstva nad čitanjem in širjenjem veri in krščanskega življenja uvarnega časopisa, sem v smislu cerkvenih predpisov primoran svari vse vernike pred čitanjem, naročanjem in širjenjem nemško pisane časnikarja »Volksstimme«, ki izhaja v Mariboru.

Ta list že dalje časa namenoma in sestavno napada krščanske resnice ter sramoti in blati cerkveno oblast, kat. duhovništvo in redovništvo. Poprli smo in čakali, da bo uvidnost uredništva premagala to obžalovanje vredno uničevanje krščanskega verskega življenja. Zaman! Kar je objavila priloga »Volksstimme« za 1. maj 1927, presega meje obzirnosti in dostojnosti. V članku »Die Religion als Sittenverderberin«, spisal Robert Schabhiel (Vera zastrupljena poštenosti), se brezobzirno zavračajo in izkrivljajo kat. verske resnice. Temeljno kat. resnico o presveti Trojici naziva člankar višek neumnosti. Zgodbe sv. pisma imenuje lažnjive bajke. Boga dolži z brezprimerno globo popolnega brezbožnika: prešušiva, napuha, krivice, tiranstva, naziva ga morilec nedolžnih žrtv (v vesoljnem potopu), predhodnika krvoločnega morilec betlehemskega otroka, kralja Heroda; posebno naslodo se norčuje iz »žene Jožefove«, kot imenuje Marijo, ter njenega razmerja do Boga pri Kristusovem uveličanju itd. itd. Namen take bogokletne pisave je prozoren: osvojevala naj bi se krščanska vera in kršč. pravost delavskim vrstam, očetom in materam, dedicam in fantom in celo nepokvarjenim otrokom.

Kakšna zloba! Ali ni ravno krščanstvo s svojimi nauki o dotlej nepoznani krščanski ljubezni prineslo blagovest in rešitev vsem trpečim in revnim, kakršnih je toliko med delavskim in kmečkim slojem.

Po teh ugotovitvah je jasno, da spada list, pa naj se imenuje tako ali drugače, ki namenoma širi med katoličane mržnjo do Boga, do katoliških verskih resnic in do krščanskega življenja, po Can. 1899 §§ 3 in 6, v vrsto onih časnikov in knjig, katerih čitanje je katoličanom prepovedano, že iz naravnega prava, iz kršč. ljubezni do samega sebe. Verniki, ki brez upravičenega vzroka čitajo take časnike in knjige, se namreč lahko miselno izpostavijo nevarnosti, da zavrejo sveto vero, ali da se pravno izkvarijo in tako obremene svojo vest s smrtnim grehom.

K temu pripominjamo, da naši demokratski listi nimajo niti besede ogorčenja nad tem početjem, nasprotno, začeli so celo zagovarjati socialiste v njihovi gonji zoper vero, kat. cerkev in duhovnike. Razume se, da bodo zato ravno ti demokratski listi, ko pridejo volitve ali tudi drugakrat nastopili kot »edino pravi zagovorniki vere in Cerkev«!

Redukcije v ljubljanskem gledališču.

Prejeli smo od uprave narodnega gledališča in objavljamo:

Finančna kriza Narodnega gledališča v Ljubljani, ki je nastala zaradi: 1. znižanja proračuna na 744.935 Din, 2. starega dolga 236.429 Din in 3. povečanja z vračanjem ostanka 396.000 Din (nastalega po znani tiskovni pomoti), kar znaša skupno torej 1.377.364 Din, je prisilila gledališko upravo, da temu primerno reducira izdatke. Ker je v glavnem znižan proračun za osebne izdatke, je treba omejiti predvsem število, kakor tudi prejemke gledališkega osebja.

Pismo iz Lorene.

Majnik, 1927.

Vse, kar se je že napisalo o naših naseljenih na tujini, še ne zadostuje, da bi si napravili kolikor toliko resnično sliko o duševni in materijalni revščini, v kateri životari naša slovenska kralj. Pretiravati tukaj sploh ni mogoče. Življenje, v kateri je bil naš pokojni izseljenec siloma vržen, se v nobenem oziru ne da primerjati z razmerami, na katere smo doma navajeni. Podobno ni življenje industrijskih mest, ker kralj, koder se Slovenec seli po Franciji, ali vstajajo iz vojnih razvalin, ali pa so v začetku silovitega razmaha. Podobno ni našemu podeželskemu vaškemu življenju, ker se delavec potiska ven iz vasi na mest v nalašč za njega postavljene »kolonije«. To je življenje svoje vrste, za katero so morala moderna pastoracija in državno socialno skrbstvo šele najti primerna sredstva za plodonosno delovanje. Kolonije, kot jih srečavamo po Loreni in po gotovih poslovanjih v severni Franciji so morje hišic, prilično enakih druga drugi, z vrtilki vmes, kjer raste zelenjava, in s sadnim drevjem, ki služi za oporo vr vrvm, kjer se razobesi delavčevsko peko. Dokler je nova, je še za oko lepa, a ko jo je pokril dim in je hišica postala na zunaj skoraj umazana, potem nudi sliko boleče monotono. Tja so podjetja nagromadila tuje, gosposlovane, Čeha, Slovaka, Poljaka, Italijana, bodisi samca, bodisi poročene, brez otrok ali

Ker pa je to število že itak zelo majhno, se je uprava odločila, da reducira v prvi vrsti mesečne plače in honorarje in v drugi šele osebe. Že v prejšnji upravi so bili odpuščeni z javnostjo 31. marca t. l.: od dramskih solistov: gdč. Netka Gorjupova, g. Jakob Osipovič, g. Janez Zagar, g. Ferdo Delak; od zborov: ga. Pavla Erklavčeva, ga. Marija Rožmančeva in g. Ciril Pirnat; od baleta: ga. Elizabeta Lutova in gdč. Rut Vavpotičeva; od tehničnega osebja: gdč. Julija Pušnikova, g. Leopold Velkavrh, g. Franc Zibelnik in g. Avgust Colja.

Od teh reduciranih članov nastopajo honorarno še gd. Osipovič, Zagar in Delak v drami, g. Pirnat v opereti in g. Lutova v baletu, gdč. Pušnikova je bila honorarno do zadnjega zaposlena kot pomožna moč v garderobi. Gdč. Vavpotičeva gostuje v Franciji in Španiji, zato ji je uprava s 1. aprilom t. l. gažo ustavila, obnovila pa bo pogodbu takoj, ko se vrne plesalka v domovino. (Dve leti pa se ji je gaža izplačevala kot študijski prispevek).

Pod sedanjo upravo pa je odpuščeno še sledeče osebje: od dramskih solistov: gdč. Marija Ježkova in g. Modest Sancin; od opernih solistov: ga. Božena Potučekova in g. Božidar Mitrovič; od kapelnikov: g. dr. Danilo Švara in g. Marij Kogoj; od zborov: ga. Marija Asejeva, g. Alojzij Pip in g. Jakob Lumar; od orkestra: g. Franc Appeltauer, g. Josip Kreissinger, g. Anton Klier in g. Jovan Tratyk.

Poleg tega je odpovedala uprava vsem ostalim pogodbenim vezanim članom z namenom, da sklene sicer nove pogodbe, vendar pa z zmanjšanimi prejemki in nekaterimi spremembami glede odpovednega roka in raznih obveznosti. Vsak objektiven opazovalec bo moral ta ukrep odobravati, kajti krivično je, da bi morali biti prevedeno osebe v vsakem trenutku izpostavljene nevarnosti redukcije, dočim je pogodbeno osebje vsaj za dobo pogodbe popolnoma varno svoje službe, kakor tudi dohodkov.

Iz navedenih razlogov je uprava odpovedala tudi ge. Mariji Nabloeki. Pogajanja pa so še v teku in kakor hitro pristane ga. Nabloeka na delno znižanje dohodkov, jo bo uprava angažirala znova.

Večina pogodbenih članov je na omenjeno redukcijo že pristala. Od prevedenih članov pa so pristali na znižanje umetniških doklad in honorarjev že vsi. Edini g. Zvonimir Rogoz se temu še upira, kljub temu, da je eden izmed najbolje plačanih dramskih igralcev. G. Rogoz ni bil po redukcijah prav nič bolj prizadet kakor vsi ostali člani, vendar pa so njegove zahteve tako visoke in nesorazmerne, da jim uprava ne more ugoditi. Ker je g. Rogoz protestiral in izjavil, da s temi dohodki ne more živeti, je bila gledališka uprava primorana opomniti ga, da naj poda ostavko na državno službo in naj si poišče mesto drugod. (Spremembe umetniških doklad so sklepi skupnih sej, na katerih se vsakega člana oceni in določi njegov stalež).

O kakih novih angažmajih umetniškega osebja za enkrat ni nobenega govora, čeprav bi to po načelu izmenjavanja in nadomeščanja slabih moči z zmogljivejšimi ne bilo nič napačnega. G. Cirila Debeveca pa je upravnik z izrecnim dovoljenjem umetniškega oddelka angažiral za pomočnika glavnega tajnika in arhivarja z namenom, da razbremeni glavnega tajnika g. Otona Zupančiča (čigar dramaturgično delo je za našo dramsko umetnost vsekakor važnejše, kakor pa opravljanje administrativnega dela), da uredi gledališko knjižnico in pa da vodi dovolj obširen gledališki arhiv.

Poudarjamo pa izrecno: Na vsako opravičeno vprašanje iz javnosti je uprava radevolje pripravljena dati odgovor in pojasniti, nikakor pa se ne more ozirati na razna neosnovana očitanja in zlobna podtikanja. Stvarne nasvete bo uprava vedno tudi resno upoštevala, nepodpisani (ali podpisani) članki in člančiči osebne tendenčne vsebine pa zanjo ne morejo imeti sploh nobenega pomena.

Inteligentom na deželi!

Da omogoči tudi onim, ki bivajo oddaljeni od Ljubljane, založiti se z najboljšimi oblačili, je sklenila turška DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA, vpeljati polovalno prodajo blaga za razna oblačila, in sicer na ta način, da bo poslala v vsak kraj, od kjer bi dobila vabilo svojega odposlanca, s številnimi vzorci, blago najfinerše kvalitete, kakor tudi blaga za preprosto delavne obleke. Zastopnik, ki bo tudi krojitelj, bo oblačila tudi takoj odmeril, tako, da bo vsakdo prišel poceni ne le do krasnega modernega blaga temveč tudi do elegantno izdelanih obleke. Opozorjamo na to slasti vse državne nameštence, kakor tudi nameštence, privatne nastavitelje ter sploh vse, ki polagajo važnost na dobro in poceni blago ter na izvrstno prilagajajoča se oblačila. — Priporočamo jim, da se poslužijo teh izrednih ugodnosti.

Finančna kriza se ne rešuje z osebnim napadanjem temveč z aktivnim sodelovanjem vseh, ki imajo v tej stvari kaj pametnega povedati. In tudi z izboljšanjem finančnega položaja kriza ne bo še odpravljena, ampak bo to šele prvi korak k splošni sanaciji gledališča. Brez redukcij pri plačah in pri osebja pa našega Narodnega gledališča niti finančno niti umetniško ne bomo nikoli rešili.

Rogaška Slatina v predsezoni

Ceprav se je zdravilišče šele otvorilo, vendar je že opaziti precejšnje število gostov in tako se nam spriči krasnih solnčnih dni obeta najkrajše pomladanska sezona, ki daleko nadkriljuje po svoji krasoti leto sezono. Nad morjem bukovih in hrastovih gozdov, nad tratami in vinogradi, ki obkrožajo ljubko dolinico, se preliva najpestrejša, zlatomene barve v pomladanskem solncu. Kdor želi tišine, jo najde po senčnih in solnčnih poteh nizkega gričevja, kdor pa išče družbe, jo tudi najde. Tako čitaš z obrazov gostov, kako srečne se počutijo v tem res zemeljskem raji. Gostje, ki jim gre na bolje, so pač dobre volje, četudi še trpe. Pa saj se ogromni večini tudi zboljšuje zdravje. Le nekoliko pretirano je, če trdimo, da smo videli prihajati ljudi po vseh štirih, odhajati pa poskakovali, vsekakor pa vedno pomlajene in prerajene. »Slatinska voda« dela čudeže, je vsakdanji pozdrav gostov, ki so prišli sem radi nje. In takih gostov je vsako leto na tisoče. Le žal da je zdravilišče mnogim še tuje. V tem seveda prednjačimo mi Slovenci sami kajti večina našega slovenskega naroda še danes ne pozna te čudodelne dolinice, bisera svoje rodne zemlje. Če ugotovimo, da je življenje v Slatini ceno, potem ni smelo, ako trdimo, da je Slatina za vsakega dostopna, za revnejše sloje in za drž. uslužbence. Tako stane n. pr. v predsezoni celotedenska oskrba prvega razreda (stanovanje, hrana, kopeli, takse, zdravnik) za drž. uslužbenca Din 450, za vse ostale pa od Din 550 naprej. Da je oskrba prvovrstna, tega ni potrebno še posebej poudarjati, ker je v tem oziru velika konkurenca. Tako ima Rogaška Slatina vse pogoje za procvit in napredek. Zeleti bi bilo le, da bi se sčasoma tudi Slovenci začeli zanimati za to znamenito zdravilišče. Najprimernejši čas za zdravljenje je seveda pred in po sezono, ko ni takega navala.

Žrtev alkohola.

V nedeljo se je v gostilni Zorec v Štukih pri Ptuj ob 12 zvečer odigral žalosten dogodek, ki izvira iz preveč zaužitega alkohola. Med drugimi gosti je sedel v gostilni ruski begunec Nikola Medvedjev, miren in simpatičen mož, s svojo ženo, tukajšnjo domačinko, ter svojim otrokom. Med plesom je prišlo med njim in nekim okoliškim fantom do prepiranja, v katero so posegli tudi pri sosednji mizi sedeči vojaki, ki so se odločno postavili na stran Rusa, ki ni zakrivil prepira. Pričela se je bitka s kozarci, ugasnili so luč in v temi se je boj nadaljeval. Takoj ob početku spopada sta dva vojaka odšla v vojašnico po vojaško patroljo, predvsem radi tega, ker je bil s kozarcem ranjen narednik, ki je sedel v njihovi družbi. Medvedjev s svojo ženo in otrokom je tudi odšel z njima. Pri vojašnici je Nikola odklovil svojo ženo, češ naj gre domov, on hoče samo spremiti patroljo do gostilne, nakar se takoj vrne. Odšel je v smrt. Ko je patrolja prišla do gostilne, so se začeli strelji, skozi prsi zadet se je zgrudil Medvedjev in je kmalu izdihnil. — Tudi v Podvincih pri Ptuj v gostilni Korenjak je to nedeljo prazno-

vanje »majskega drevesa« zahtevalo krl. Dva z noži narezana fanta ležita v ptujski bolnici. Edem se bori s smrtjo.

Smrtna žrtev neprevidnega kolesarja.

Včeraj smo poročali v »Slovenec«, da je neprevidni kolesar v ponedeljek popoldne podrl na tla 72 letno zasebnico iz Pobreške ceste Lucijo Schmirmaul. Pri padcu je stara ženica dobila tako težke poškodbe, da so jo prepeljali v splošno bolnico, kjer je umrla v sredo zjutraj. — V soboto zvečer na povratku od Sv. Lovrenca na Pohorju proti Mariboru v Bresternici ponesrečeni motociklist Anton Kavčič je dobil pri padcu z motornega kolesa tako težke poškodbe na glavi, da je bil odan v mariborsko bolnico. Stanje gospoda Kavčiča je radi pretresenja možganov brezupno in je bil v torek popoldne prepeljan v graško kliniko.

Padel v vreli lug.

V torek dopoldne je padel v posodo vrelega luga štiriletni Alfonz Jageman sinček vdove mestnega delavca Jožefa Jagemanove v Ciglerjevi ulici v Mostah. Jagemanova se mora težko boriti z delom za zaslužek in prepušča čez dan svoje otroke pri 60 letni Ivani Kavčičevi. Ko se je Kavčičeva v torek za trenutno odstranila, so se podali otroci k sosedovim Galetovim otrokom. Pri Galetovih so ravno prali, otroci pa so se igrali okrog škaraf, pri čemer je padel Alfonz v vreli lug in si opeknel spodnji del telesa in noge. Dečka so prenesli v deželno bolnico.

Zgodaj sta začela.

V noči od sobote na nedeljo je bil izvršen vлом v skladišče trgovine Dobljekar v Tattenbachovi ulici. Policija je pričela takoj poizvedovati za storilci in v kratkem času že spravila oba vlomilca pod ključ. Vlom sta izvršila 18 letni Anton Z. in 16 letni Jožef K., oba mizarska vajenca. Odprla sta s ponarejenim ključem vrata v skladišče ter odnesla najprej marmelado in salame, pozneje pa moko in končno sta odpeljala še obe kolesi. Na sled so jim prišli, ker je enega opazila neka stranka pred par dnevi laziti okrog skladišča.

Za spomenik kralja Petra

so darovali: Drž. zdravilišče Rogaška Slatina Din 10.000; Zadrugne elektrarne Trbovlje Din 2000.—; Zupanstvo Anžič 2000 Din; Pachrof Knez in drug. Celje 300 Din; Kristan Lejze, Zapuže 300 Din; Zupanstvo Toplice 250 Din; Upr. premogokop. gr. Henkelj, Prevalje 250 Din; Kmet. društvo Vel. Lašče 200 Din; Osvald Rudolf, Jesenice 300 Din; Hranilnica in posojilnica Sv. Jurij 200 Din; Čevljarska zadruga Žiri 160 Din; Zupanstvo Krčevina 150 Din; Zupanstvo Unšang 150 Din; po 100 Din so darovali: Zupanstvo Sv. Miklavž; Smielovski Robert, tu; Uprava veleposvesta grofa Attems; Ramzinger Josip, Zagorje; Šterk Peter, tu; Piussi Peter, Bled; Košir Franc, Loški Potok; Olup Ivan, tu; Srebotnjak Ivan, Sv. Peter; Štrukelj Karl, Vodmat; Gutnik Franc, Glince; Kranjc Jernej, Vrhnika; Ogrč Filip, Novo mesto; Stegel in drug, tu; Posojilnica Črnomelj; po 50 Din: Posojilnica Vel. Lašče; Osar. vinarska zadruga, tu; Hranilnica in posojilnica, Sv. Peter nad Mariborom; Cvenkelj Peter, St. Peter o. Sav. dolini; Zupanstvo Razbor; Löschnig Anton, Brežice; Schmidt Rudolf, tu; Zadruga elektrarna, Hranik; Schwab Drago, tu; Panholzer Viktorija, tu; Zore Leopold, Kranjska gora; Zupanstvo Kofe 25 Din; Reitz Anton, Novomesto 25 Din; po 20 dinarjev: Engelsberger Ivan, Tržič; Zaplotnik Franc, Retnje; Cvetko Anastazija, Rovte; Vitek Karol, Vrhnika; Zaplotnik Tončka; Gabrenja Matija, Rakel; Kunaver Ana, tu Din 16; Guštin Milan, Metlika Din 10; Lišč Viktor, Podgorica Din 10.

To so razmere, ki jih najdemo po kolonijah, med katere je zašlo naše drago slovensko ljudstvo.

In človeka mora zaboleti do dna srca, če pomisli, da je zadostoval par let, v mnogih slučajih eno samo kratko leto, pa se je iz verne kmečkega fanta — mlajši došleci so po večini kmečki sinovi —, ki je ponosno izvrševal svoje dolžnosti, tam spodaj kje med zelenimi travniki in v sencah naših gor in hribov, razvil verski brezbriznež, ki je pozabil na vse, na družinsko čisto življenje svojih starih, na svojo staro cerkvico doma, in na našo slovensko molitev. Ali da zadostuje šest mesecev ali pa še manj, za pridno slovensko dekle, ki je pelo pesmice po naših brdih in pletlo venčke za farna žegnanja, da najdemo mesto nje »punčke«, ki ne misli več ne na pesem ne na venčke, ampak se je strmoglavlila v razbrzdano kolonijsko življenje z vsem kar nudi, ter se trenutno ne premišlja več, če je za ustanovitev družine potreben kak zakrament ali ne. Srce mora krvaveti onemu, ki pozna čistost naše slovenske družine in ki je zapazil, da sta se naš fant in naša dekle, so se tudi naši starši, kot bi rekel, kar mimo-grede, navadila gledati na zakonsko vez z istimi očmi, kot oni izjemneži pri nas doma, kojih imena se v dobri družbi in spricho otrok še izgovarjajo ne.

Morebiti je brezpredmetno udajati se tannanju, ko samo delo mora pomagati. A izplača se tarnati, če se s tem ustvari razpoloženje za delo. V tem pogledu je treba naloge po-

razdeliti. Najprvo je takozvano profilaktično delo, ki ga mora opraviti domovina, še predno izseljenec zapusti svoj dom. Drugo se mora vršiti na mestu. Spregovimo par besed o drugi točki.

Najbolj morata biti interesirana na življenju, ki ga živi priseljenec v tujini, dotična država in pa podjetnik. In to čisto iz materijelnih ozirav. Podjetnik rabi ljudi, ki mu bodo pridno delali, država pa državljan, ki ji ne bodo v spoditko. Medtem ko mora, oziroma bi moral delodajalec skrbeti zato, da bo njegov zaposlenec zaslužil vsaj toliko, da bo lahko dobro delal in rad delal, ter stanoval tako, da si bo lahko ustanovil družino v pravem pomenu besede, mora država gledati na to, da novdošleci uživajo tudi dobrote socialnega skrbstva ter so zaščiteni pred nevarnostmi popolne demoralizacije.

Rudokopne družbe sicer zidajo z velikansko vmeno stotine novih kolonijalnih hišic, in če se njihov načrt posreči, bodo zeleni hribočki ob francosko-nemški meji v desetih letih pokriti s samimi kolonijami za 250.000 prebivalcev. A to ni zadosti. Za zgled si naj v tem oziru vzamejo holandska premogokopna podjetja, ki so hotela delavcu dati streho in tudi dom. Takozvanih delavcev zakonov Holandske v kolonijah ne tolerira, kakor jih ni tolerirala pred vojsko nemška vlada v Loreni. »Buršci« ne smejo stanovati po kolonijah. Za nje so posebne spalnice ali pa morajo ven na deželo ali pa v mesto. V koloniji ne sme stanovati niti brat ali oče moža, Tako pod-

Dnevne novice

Ljubljana

★ Shod SLS v Jurkloštru se bo vršil v nedeljo dne 22. maja po sv. opravi ob 11, ne pa 15. maja, kakor je pomotoma poročano v »Slovenec« št. 104. Shod v Laskem pa bo dne 15. maja.

★ Stanovanjsko vprašanje. Minister za socialno politiko je pozval nekatera društva najemnikov in posestnikov, da naj mu predložijo svoje mišljenja glede stanovanjskega vprašanja. Ko bo ministrstvo zbralo tozadavne podatke iz cele države, bo sklicalo anketo vseh merodajnih činiteljev in nato zavzelo stališče. Na osnovi vseh teh priprav in razprav bo minister za soc. politiko predložil vprašanje ministrskemu svetu.

★ Občinske volitve bodo v Jurkloštru v nedeljo 26. junija t. l. Vložene so bile tri kandidatne liste, SLS, SKS in SDS.

★ Kaj pa je s katehetskimi potninami, ki so bile že v proračunskih dvanajstih? Kmalu bo leto, ko smo dobili neki ferman v podpis, tistih malenkostnih dinarjev pa še sedaj ni. Celo leto nobene katehetske remuneracije, pa še te potnine se nam ne izplačajo!

★ Za knezoškofa v Gradcu je imenovan dosedanj administrator sekovske školije dr. Ferdinand Pavlikowski.

★ Ponovni razpis katehetskimi mest v Mariboru na dekliški šoli in v Sošanju je objavljen v »Uradnem listu«, ker sta drugače sistemizirani kot pri prvem razpisu. Čas za vlaganje prošnje je do 25. t. m.

★ Poročila se je 11. t. m. hčerka iz znane trgovske hiše Mikužev v Smartnem ob Paki v Savinjski dolini Slavka z davčnim revidentom, gospodom Zvonko Korošcem iz Rogatca. Gosp. Korošec je sin živinozdravnika iz Kranja. Bilo srečno!

★ Mmrta je v Spitalu pri Konjicah gospa Marija Berce, star komaj 30 let. Zapusča potrtega moža-župana in 4 mladoletne otroke. Njenega pogreba se je udeležilo veliko ljudi od blizu in daleč. Rajni naj sveti večna luč!

★ Lovski blagor. Krasnega divjega petelina je ustrelila v Kamšakovem vrhu dne 10. majnika jutraj ob 2. uri 20 minut gospa Burgi Rožanc, restavratorka v Dobrni.

★ Avtomobilska nesreča v Sarajevu. V torek se je dogodila večja nesreča v Vojvođe Putnika ulici pred vojašnico Kralja Aleksandra v Sarajevu. Občinski tovorni avtomobil, ki prevažal meso iz mesne klavnice na trg, je zadel v redova Stjepana Dankića, ki je stal pred vojašnico. Avto je popolnoma naložen šel preko njega in je malo upanja, da bi ostal živ. Policija je odredila preiskavo, da se dožene, kdo je zakrivil to nesrečo.

★ Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju v očeh, razdražljivosti živcev, pomanjkanju spanja, neveselju do dela — pospeši naravna »Franz-Josef-grenčica« odprte telesa in olajša kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dosegli, da so alkoholiki, ki so boleli na želodčnem katarju, z uporabo stropcepreizkušene »Franz-Josef-vode« v najkrajšem času zopet dobili slast do jedi. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specer. trgovinah.

★ Zoper nadležno znojenje uporabljamo z najboljšim uspehom »Sanoform«, ki odstranjuje neprijeten vonj. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

★ V Ameriko potujete najbolje na parobrodih, ki so last Zedinjenih držav Amerike. Vsa pojasnila daje dr. Iv. Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva c. 6, poslojpe »Ljudske posojilnice«.

★ ITO — zobna pasta najboljša.

Pozor! Kdor še ni poizkusil Schiehtovega terpentinovga mila, ne ve, kaj je dobro.

★ Velezaniva in obenem tudi dobrodelna predstava se bo vršila v našem dramskem gledališču v petek, 13. t. m. zvečer ob 8. uri. Vprizorili bodo dramo »Mrak«, tridejanko iz svetovne vojne, v korist sklada za zgradbo »Doma slepih« v Sloveniji. Prepričani smo, da bo občinstvo že z ozirom na dobrodelni namen prireditve v petek zvečer dramo napopolnilo. Opozorjamo na sestavek »Mrak« pod rubriko »Narodno gledališče« v Ljubljani.

★ Pojasnilo občinstvu. Ker se dijaška telovadba v torek zaradi hudega naliva, žal, ni mogla po objavljenem sporodu dovršiti, prosimo čenjeno občinstvo, da hrani kupone kupljenih vstopnic za slučaj, ako bo mogoče prireditve ponoviti. Ponovni nastop celokupnega dijaštva ni lahka stvar, ker je v zvezi z mnogimi izdatki in odvizi še od mnogih drugih okolnosti, zato končne odločitve še ne moremo objaviti. Vsekakor pa se sigurno izvrši štafetni tek med zavodi, ki so bili določeni. Kraj in čas štafetnega teka bomo objavili potom časopisja.

★ Telesno-kulturni film, ki se je nedavno predvajal v kino Idealu, se ponovi danes ob 21. uri v kinu Ideal na Aleksandrovi cesti. Film prikazuje najmodernejšo smer telesne vzgoje po principih, ki se jih drži visoka šola za telesno vzgojo v Berlinu. V filmu vidimo, s kako resnostjo in vnuemo se je poprijel veliki nemški narod telesne vzgoje, krasne sportne naprave, igrišča itd. morajo zadržati vsakega ljubitelja telesno-kulturnih stremeljenj. Na koncu nastopi v filmu svetovnoznana trojica najboljših tekačev Nurni-Wide-dr. Pelzer v napesti borbi, ki ji prisostvuje 30.000 gledalcev. Film je odobrila Deutsche Sportbehörde in ga kino-podjetja ne morejo dobiti v privatno eksploatacijo, temveč ga je za Jugoslavijo nabavil jugoslovanski lathkoatletski savez v Zagrebu. Film je izdelek Ufe in last Deutsche Sportbehörde.

★ Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi vse svoje člane na občni zbor društva, ki se vrši drevi ob osmih (po šmarinčih) v prostorih Prosvete, Zupnijska ulica 1.

★ Jug. kat. akad. društvo »Zarja« priredi danes zvečer v dvorani Akademkega doma proslavo desetletnice majske deklaracije s predavanjem g. prof. Evgena Jarca »Ob desetletnici majske deklaracije«. Udeležba za vse Zarjane obvezna. Gg. starešine, tovariši bratskih društev in vsi prijatelji »Zarje« iskreno vabljeni. — Odbor.

★ Trnovske šmarinice. Prav bi bilo, ako bi policija malo pogledala za tisto otročadjo, ki se podi okoli cerkve in ravno med pridigo neprenehoma hodi ven in noter. Sicer jih je g. župnik že okrcal, a vse nič ne pomaga. Pogovorijo se lahko doma in ni treba za to hoditi v cerkev. Vsej malo oljke bi lahko poznali!

★ Javna prošnja na šolska vodstva in starše otrok v Spod. Šiški. Dnevno se dogajajo poškodbe na električnih napravah, zlasti onih prostih vodov. To ima za posledico motenje razsvetljave na javnih ulicah, pa tudi zasebnih in javnih lokalih, poleg tega pa električni zadržki vse take poškodbe napravljajo občutno nepotrebno škodo. Večino teh poškodb pa povzroča in zakrivi nedorasla in šolska mladina ter celo včasih tudi odrasli dečki. Z ozirom na to prosimo vlnudno vse starše šolskega okolja in pa tudi šolska vodstva, da naj mladino večkrat pouče o teh nepravilnostih in škodi, ki jo povzročajo s fračami, metanjem kamenja, raznih vej, vsakovernega železa ter žice na naše električne naprave, to je na bakreni električni vod, na drogeve, izolatorje, svetilke itd. Pouče naj

jih, da ta naprava služi v javne občekoristne namene, in da je last nas vseh Šiškarjev, da je pa tudi granje s takimi stvarmi smrtno nevarno. Pričakujemo, da bo to opozorilo zadostovalo. Če bi pa odslej take zlikovce zopet zalotili pri tem poslu, jih bomo izročili pristojni oblasti, od njihovih starišev pa zahtevali povrnitev škode. — Načelstvo »Električne zadruge« v Spodnji Šiški.

★ Umrl je v hiralnici sv. Jožefa g. Ivan Zamarin, bivši zidar. Pogreb bo v petek ob pol štirih iz hiralnice.

★ Tatvine. Slikarskemu pomočniku Fr. Zoretu je neki postopač »Edi« ukradel iz njegovega stanovanja 50 Din gotovine in 300 Din vredno srebrno žensko uro. »Edita« išče policija. — Neka služkinja je pokradla v hotelu »Slon« svojim tovarišicam večjo množino perila. Tatico so še pravočasno aretirali in ji odvzeli ukradeno perilo. — Hlapcu Antonu Kovaču na Viču je neznan tat ukradel iz zaklenjenega hleva 150 Din vredne moške čevlje.

★ Najlepša izbira kravaf, ženskih in moških nogavic, ovratnikov, naramnic, vozenine itd. pri Francu Pavlinu, Gradišče 3.

Maribor

★ Kmetijska podružnica za Maribor in okolš. Ze danes opozorjamo na zborovanje, ki ga bo imela zgoraj imenovana podružnica v nedeljo 20. t. m. na srednji vinarski in sadjarski šoli. Razlagala in razkazovala bosta gg. ravnatelj Zmave in profesor Priol najnovejša razkritja v vinogradništvu in sadjarstvu, ki so posebno važna ravno za pomladanske dneve. Začetek točno ob devetih dopoldne.

★ Med. univ. dr. Zdenko Matjašič se je preselil iz Gosposke ulice 46-II v Krekovo ulico 4-I. v Mariboru.

★ Zanimiva sodna razprava. Pod zgorajšnjim zaglavjem smo prinesli 10. maja notico, v kateri smo beležili, da se je vršila v torek pred mariborskim sodiščem razprava dr. Orosel in Blanke contra Prebešek. Razprava je izpadla na ta način, da je bil Prebešek obsojen na en teden zopora zaradi razžaljenja časti.

★ Novo velike orgle. Znana mariborska tvrdka za izdelovanje orgel Josip Brandl je dobila naročilo, da zgradi velike orgle za romarsko cerkev v Rajhenturgu. Orgle bodo imele 53 registrov in bodo večje nego so v mariborski stolni cerkvi in ki so tudi mojstrsko delo firme Brandl.

★ V socialno-političnem oddelku mestnega magistrata je porabla neka stranka kos poplatov. Upravičeni imetelji se naj zgledajo to adeno pri mestnem upravitelju, Rotovski trg 9, kjer se nahajajo poplati v shrambi.

★ Škratlata. Precej časa je bil v Mariboru mir pred škratlato, ki se je pa te dni pojavila med gimnazijsko mladino. V drugem razredu gimnazije se je pojavilo par slučajev te epidemije med deklicami in je v svrhu desinfekcije mestni fizikat zaprl ta razred za dva dni.

★ Zoper bogokletno pisanje »Volksstimme« se je vložila pred tukajšnjim sodiščem posebna tožba.

★ Ime je izpremenil. V sredo je došel iz Avstrije odgonskim potom neki Stefan Sinkovič, katerega so avstrijske oblasti po prestani kazni radi številih tatvin izgnale. Na mariborski policiji pa so spoznali v njem Tomo Matiča iz Jellane, ki je že leta 1924. ušel iz vojaške ječe, kjer bi moral odsedeti 10 letno kazen. Policija ga je izročila komandni mestu.

★ V svoje nesrečo se je vrnil. Pred par dnevi je bil iz mariborske kaznilnice izpuščen neki Franc Esih, ki je odsedel daljšo kazen. Policija ga je izgnala iz mesta. V sredo pa se je zopet povrnil v Maribor, kjer so ga takoj aretirali radi prepovedanega povratka. Med tem pa so tudi prišle brzojavke od orož. postaje v Lukovici in dežel. sodišča v Ljub-

ljani z nalogom, da se mora Esih zapreti in predati sodišču v Ljubljani, ker je obdolžen, da je izvršil pred leti večje tatvine v raznih krajih na Kranjskem.

★ Mariborčan umrl na Dunaju. Na Lerchenfelder gimnaziji na Dunaju je umrl pretekli teden profesor g. dr. Kramberger, rojen v Slov. goricah, maturiral v Mariboru.

★ Pravilno! Ker je neki R. J. plačal preveč davka, pa v doglednem času ni bil zopet obvezan, da zopet plača, mu je finančna uprava znesek preplačila po pošti vrnila.

★ Sleparski potnik. Na zahtevo policijske direkcije v Gradcu je bil aretiran v Mariboru zastopnik neke graške firme Josip S., ker je poveril razne konfekcijske vzorce v vrednosti več sto šilingov. S. poseduje poleg tega še avstrijski potni list, izdan v Celovcu, dasi je naš državljan ter pristojen Maribor.

Celje

★ Umrlj so v Celju. Ana Topolovšek, žena jelnškega paznika, 72 let, umrla 20. aprila. — 21. aprila je preminula Marija Veber, najemnica iz Kranjčice, stara 67 let. — Dne 24. aprila je umrla Justina Jevnišek, 7 let stara hči delavke iz Loke pri Zursu. — Dne 25. aprila je vsled stekline umrl Anton Plevčak, 62 let star posestnik iz Ločnega vrha pri Rogasji Slatini. — 24. aprila je umrl 83 let stari Andrej Berglez, dninar od Sv. Eme. — 25. aprila je umrla Uršula Dobrajc iz Gaberja, stara 57 let. — 26. aprila pa Miroslav Bulatovič, brivski mojster v Celju, star 28 let.

★ Cepljenje malih otrok. Redno javno cepljenje malih otrok (novorojencev) iz mesta Celje se vrši v petek 13. maja od 2 do 4 popoldne v posvetovalnici mesnega magistrata. Pregledovanje ceplencev in nadaljnje cepljenje 13. maja izostalih se vrši v petek 20. maja istotam in ob istem času. Cepljenje so obvezni vsi otroci rojeni leta 1926, to je od 1. januarja do 31. decembra 1926. Dalje vsi malotroci, ki so pri lanskim in prejšnjih cepitvah iz katerakoli vzroka izostali in še niso cepljeni.

Kamnik

Nedeljski »Ilustrirani Slovenec«, posvečen Kamniku, je vzbudil v Kamniku in okolici veliko pozornost ter so si ga ljudje kupovali tako, da je kmalu zmanjkalo. Zaletelo pa se je seveda vankorokovo »Jutro« čez, da ni prinesel slik »Škole« »Čitalnice« itd. in da ni povabil dobre prijatelje, jedače v čitalniški restavraciji. Šiške, gospodi od »Jutra«, povejte vašemu dopisniku, da je v demokratsko časopisje, predvsem »Jutro«! In kako strankarsko in privatno demokratsko reklamo tukaj hitro bo pričelo »Jutro« prinášati slike »Orač«! In drugih katoliških prosvetnih organizacij, se bomo enakim revanžirali v »Slovenec«. Sicer pa je »Jutro« pozabilo grajati še nadaljnje pogrčke »H. S. Pozabil je prinesiti namreč sliko Mestne hranilnice, sliko njenega upravnega odbora in njenega ravnateljstva ter sliko demokratske večine mestnega občinskega odbora. »Slovenec« se bo potrudil, da zamujeno nadomesti in to sliko do občinskih vištev objavi. Vidite, gospodje demokraci, kako skesan grešnik je »Slovenec« in kako rad ustreza vašim željam!

Somišljenike Slovenske ljudske stranke Kamniku opozorjamo, da gre SLS v občinske višave samostojno in se ni vezala z nobeno drugo stranko, tudi ne s takozvano »Gospodarsko stranko«, kakor trdijo njeni agitatorji in s tem love pri sebi SLS za svojo škrlatino. »Gospodarska stranka« sestavljajo samostojni kmetje, radikali socialisti in nekaj demokratskih nezadovoljencev. Tjako kaže se sestava njihove liste, kjer sede v mestih, ki jim je izvolitev vsaj malo zagotovljena, izvolili somišljeniki teh strank in ni na sigurnem mestu niti enega somišljenika SLS. Porabiti v hočejo tedaj one, ki ste jim že nasedeli, ali ki jih še boste, samo za pomoč pri izvolitvi svojih ljudi. Če pa je morda na listi neke, kjer niti izdaleč ne pride v poštev za izvolitev, kak biš somišljenik SLS, vedite, da so to bili prišasti SLS, pa s jih osebni razlogi napotili v tabor naših nesprotnih strank. Naša SLS gre v boj za občino z namenom, da uravna zavozeno mestno gospodarstvo, ki so ga zakrivila demokracije. Zato je postavila na listo tve in take ljudi in može, ki bodo mogli izpeljati ta ter niso vezani ne na desno, ne na levo, deliti imata drugi dve listi, tudi »Gospodarska«, na listi može, ki so bili sami vzrok tega zavozenega gospo-

jetniki in države, ki jim je mar, da si delavec ustanovi družino in dom, kjer je res sam in doma, in katerega ljubi, in kamor se rad vrača. Nadalje je treba stroge gostilniške kontrole in prav nič težko bi se ne dalo izpeljati, da se gostilne ob nedeljah dopoldne med božjo službo in na plačilne dneve kratkoma zaprejo. Nemška policija je to v Loreni izvedla in delavstvo ji je bilo zato krčenje svobode le hvaležno. V kolonije spadajo šole in cerkve. Učitelje morajo starši videti in poznati. In otroke ne bi smeli pošiljati Bog ve kam v Bog ve kaki družbi. Kako naj pa na drugi strani najpobožnejši delavec ljubi nedeljsko mašo, če ga pokličejo v umazano kolonijsko kapelico, ki je čez teden služila za šolo in nimaa nobenega kinča, ki bi spominjal na kakšno cerkev!

Za naše izseljence pa je vrh tega še potrebno, da bi imeli duhovnika, ki govori njih jezik in učitelja, ki bi učil malo deco slovenski. Tuj duhovnik je le tujec. Tako bi se preprečili ti žalostni pojavi, ki jih človek dobi, ako obišče naše družine. Ponekod se mora že sploh nemški govoriti, po drugod pa mati toži, da ne more s svojimi otročki več skupno moliti, ker njih »šprah« ne pozna. Razumljivo! V šoli so se naučili francoskih molitvic, sama pa ni utegnila naučiti jih slovenskih, ker je v 90 slučajih od sto, morala celi dan stati pri ognjišču in kuhati za »buržer«, ali pa prati njih perilo. Kako naj otrok pozneje, ko doraste, še moli, če tega nikdar ni storil s svojo materjo!

Država, ki izseljence sprejema, bi tudi morala skrbeti, da postanejo ne samo enakopravni pri delu, ampak da se raztegnejo na nje tudi ugodnosti, ki jih nudi socialna zakonodaja; tako pa je v slučaju nezgode naš delavec prepuščen milodarom, njegova družina pa revščini. Ne bi smelo biti mogoče, da bi žena s petimi malimi otroci, kojih oče je v bolnici, dobivala od rudekopne zavarovalne blagajne borih 5 frankov (10 d narvej) na dan, ali da se našemu ponesrečenču kratkoma pove, da nima pravice do odškodnine, ker se je ponesrečil v jami po svoji lastni krivdi.

A krivično bi bilo, ako bi valili vsa odgovornost za naše izseljence na tamošnje podjetnike in na dolžne države. Kjerkoli so, so naši državljani, in če so v tujini, so temu veliko krive domače razmere. In v slučaju, da bo enkrat domovina v nevarnosti, jih bo brezdvoma znala poiskati.

Država v tem pogledu, vsaj kar se tiče francoskih kolonij, absolutno ni storila svoje dolžnosti. Ako vzamemo v roke zadnje »Poročilo o izseljeniški službi«, ki ga je izdalo ministrstvo za socialno politiko, dobimo vtis, da se je država kolikorotkoliko zavedala svojih dolžnosti v vprašanju prekomorskega izseljevanja, a mi absolutno pogršamo slične brige za kontinentalne izseljence. Posebno kar se tiče Francije, se praktično ni storilo nič. Konzulati in poslaništva so z navadnim delom tako preobloženi, da pri najboljši volji ne utegnejo na svojo roko, brez navodil in brez

kreditov organizirati jugoslovanske emigrante v Francijo. Ustanovil se je izseljeniški komisariat, nastavl komisar, pridejal se mu je pomožni uradnik, stavila na razpolago ena miza v pisarni kr. poslaništva ter ena omara za alte. Krediti pa se mu niso dali nobeni, oziroma toliko, da je človeka sram o tem govoriti. Sprva se je poslal tja kr. komisar, ki je šest mesecev »trajal« apartamente po Parizu, nato pa šel. Za njim je prišel bivši inspektor za socialno skrbstvo ter se resno lotil dela. Obiskal je naše kolonije ter po možnosti začel registrirati naše ljudi. Pa kaj, ko ga pri delu duši pomanjkanje kreditov. Vrh tega ga pa centralna vlada po vsaki perijodni spremembi ministerijalnega osebja bombardira z odpoklicnimi dekreti, tako da mu je nemogoče izvršiti kakakega načrta iz strahu, da ga sredi poti ne pozovejo, naj se »odmah vrati«. Tako postopanje vlade v vprašanju, ki tako živo zadeva usodo naše krvi po širnem svetu, moramo kvalificirati za pregrešno brezbriznost. Druge države, ki imajo izseljence v Franciji, postopajo drugače. Zato naj bi bila Jugoslavija edina država, ki še do danes ni sklenila s Francijo delavske reciprocitne pogodbe, ki bi našega delavca rešila absurdnega položaja, da ne more uživati domačih dobrot, ker je v tujini, tujih pa tudi ne, ker njegova domovina nič ne stori, da bi se mu priznalo. Druge države so ustanovile kn ularne pisarne v bližini naselbin, tako da od blizu lahko nadzorujejo gibanje in življenje svojih ljudi, pošiljajo knjige v kolo-

nije, nastavljajo učitelje, odpirajo pisarne, nadijo odvnetiško pomoč, se udeležujejo državnih manifestacij, sodelujejo, če se ravno ne podpirajo, številne duhovnike, ki se v potu svojega obraza trudijo rešiti v teh neznanih razmerah svoj narod pred popolno demoralizacijo. Naša vlada pa kljub vsem prišnjam in kljub vsemu vpitju od strani prizdetega delavstva, ni vedela drugega storil kot pa ustanoviti v Parizu pisarno, kateri prazun borih 5000 frankov ni priznala noben denarnih pripomočkov. To ni resno delo! O imamo namen brigati se za naše ljudi, potem naj pa tudi resno dela. Ako pa ne, potem se naj držajo iz proračuna še oni dinar, ki gredo sedaj na račun komisarijata, da bi privatna inicijativa vedela, da se ji na državo pomoči ni treba zanašati. In vsakdo bi smel potegniti svoje konsekvence.

Najmanj, kar bi smeli pričakovati vlade, je, da prejkonegače podpiše reciprocitno konvencijo, da ustanovi v Parizu izseljeniški urad s potrebnim denarjem, da bi lahko mirno organiziral svoje delo, ustanov po naselbinah permanentne pisarne, ki bodo v živem stiku z ljudmi in s centralnim urdom, ki bodo imele na razpolago knjige, d sopsie, in bodo v stanu dati delavcu hiter svet in hitro pomoč.

V kratkem bomo imeli v Franciji stalna duhovnika. Izkušnje so nas že naučile, da ni treba upati, da bi za svoje požrtvažno in patriotično delo smeli pričakovati kakakega materialnega priznanja. Nič ne d-

darstva. In če hočemo resno popraviti zavoženo mestno gospodarstvo, je potrebno, da nam stoji ob strani močna stranka, kakor je SLS, ker le z njeno pomočjo je mogoče na mestih, ki bodo odločala, prisiliti, da se gospodarstvo obine sanira. Zato se oledimo tudi pri teh volitvah, ki so toliko važnosti za Kamnik, še bolj zastave SLS, ne glejmo na one, ki so iz osebne užaljenosti zapustili svojo dosedanja stranko in zaupanje na našim možem, da bodo vedno in povsod zagovarjali interese svojih somišljenikov. Zapišite si vsi, ki omahujete: nasprotnik vas vabi in vam obljublja samo, dokler vas rabi, potem, ko ste vrgli kroglice, vas pa ne pozna več! »Stimulirajte naj si iščete obe stranki drugod, naši ljudje so preveč zavedni, da bi naselili in vedo, da je zanje edinole SLS stranka, ki bo zmogla ozdraviti bolešno mestno gospodarstvo!

Demokratom huda prede. Stari, zvesti pri- stavi jim uhajajo, kandidatna lista dela preglavice. Sam gospod župan dr. Karba mora hoditi od hiše do hiše, da pobira podpise. Pa ni več firma, ki vleče! Ubogi kamniški demokrati!

Kranj

Za občinske volitve, ki so razpisane na 24. ju- lija t. l., vlada že živahno zanimanje. Po predpri- pravah sodeč bodo vlozene 3 kandidatne liste. Od gotove strani se širijo glasovi o nekem kompro- misu, ki pa so brez vsake podlage.

Pred okrajnim sodiščem v Kranju je bil ob- sojen 7 t. m. bivši predsednik razpuščene Orjune Kranj g. Pehare radi žaljenja časti na 50 Din globo oz. 24 ur zavora in povračilo stroškov.

Umrja je 10. t. m. v 25. letu starosti po kratki bolezni gospa Marija Brezar, roj. Bilenc. Pokojna je bila v prvih povojnih letih izmed najbolj pridnih in agilnih članic tukajšnjega orliškega krožka. Preostali naše sožalje!

Nova avtogaraza. Lastnik hotela »Stara pošta« g. Fr. Gorjanc je začel pred tedni zidati na dvorišču hotela avtogarazo, združeno z mehanično delavnico in enodružinskih stanovanjem. Stavba bo v krat- kem pod streho.

Škofja Loka

Kranjčani na našem odru. V nedeljo, dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer bodo gostovali igralci prosv. društva v Kranju v našem Društvenem domu z dramo »Hera in Leandere« (»Ljubezni in morja valovi«). Upamo, da bo naše občinstvo drage goste počastilo z obilnim obiskom.

Vrhnika

Poročila se je v nedeljo dopoldne ob 9. uri v nai cerkvi članica Marijine družbe gđ. Ivanka Umek, iz ugledne rodbine iz Biatne Brezovice št. 2., s posostnikom g. Janezom Petričem z Biatne Brezo-vice št. 10.

Sportno društvo Vrhnika je priredilo v ne- deljo 8. maja koledarsko dirko na gorski progi 50 kilometrov Vrhnika—Planina in nazaj. Start in cilj je bil na našem glavnem trgu. Prvi je prispel na cilj Vrhnčan Slavko Jesenovec in prejel zato pozla- čeno kolajno.

Kočevje

Pogreb g. Elizabete Loy, ki se je vršil v torek 10. t. m., je pokazal, kako je bila pokojnica obče spoštovana in ljubljena. K pogrebu se je vkljub velikemu dežju zbrala obilna množica po- grebevec in pokojnico spremljala k večnemu po- čitku. Pred krsto je vozil voz ves obložen z vencii. Naj v miru počiva!

Zopet novi izseljenci v Kanado. Prejšnjo sre- do je zopet odpotovalo okrog 60 Kočevjarjev v Kanado. To izseljevanje je kakor nalezljiva bole- zen: ko odide le eden iz družine ali sorodstva v tujino, se čez nekaj mesecev spravi še ostala družina tjakaj. Posebno dosti gre tja moških. Od zadnje gruč izseljencev je odšlo samo žen okoli 20. Tako najdete po kočevski okolici vasi, v ka- terih je samo po en par moških, v eni je celo en sam. Žalostno — toda resnica.

Smrtina kosa. V Mlaki (Kerndorfu) je umrla Jožefa Kresse, v Koblarju pa Marija Osterman, obe v zelo visoki starosti.

Poroča. 9. maja sta bila poročena v Stari- cerkvi Alojz Erker in Rozalija Hren, oba iz Male gore.

Misijoni. Pretekli teden se je vršil misijon v Grčarrah. Vodila sta ga p. Žužek in p. Ramšak D. J. Od 1. do 6. maja pa se je vršil misijon ob priliki 80 letnice gotenške župnije. Vodil ga je g. p. J. Pristov D. J.; udeležba je bila precej dobra.

Avtovožnja. Vsak dan vozi avto na progi Ko- čevje—Kočevska reka. Postajališče je v Kočevju pri gostilni Harde in v Kočevski reki pri hotelu Meditz.

Tukaj bo privatna inicijativa prav lahko na- domestila brezbriznost države. Tisti, ki gre za revnim ljudstvom, je vedno še bil duhovnik, pa najsibo doma ali v tujini. Morda se bi mu delo olajšalo, ako bi ga država, oziroma nje zastopniki vsaj moralno podpirali. Če po- gledamo na to, kar se je že do sedaj zgodilo v Pas de Calais, kjer se je zmožil najprej g. Gornik in kjer se trudi sedaj g. Zupančič, po- tem bo s pomočjo naših domačih organizacij polagoma prišel tudi med slovenske naselbi- ne oni družalni in društveni duh, ki je iz Slovenije napravil to, kar je.

Kako naj domače organizacije pomagajo? Najprej naj pošljejo knjige! Jugoslovanska Matica je že poslala v Pas de Calais znatno število dragocene čtiva. Morebiti bo po- žrtljivost ponovila in naklonila isti dar tudi Loreni. Novi duhovnik, ki pride tja, ne bi smel prinesiti seboj lepše priljage, kot pa par skrinjic knjig za naše ljudi. Nadalje bi se naj Prosvetna zveza pustila ganiti in ku- pila za Loreno tamburaški zbor, ki bi bil na razpolago našim tamošnjim naselbinam in bi tako dolgo ostal njena last, dokler se ne bi poplačal. Če bi še preostajalo dobrotelne energije, potem bi se novemu g. duhovniku kupil rotacijski pomnoževalni stroj, ker dru- gače mu bo zelo težko doseči vse Slovence, raztresene v tem kotu Francije. Tak stroj bi mu pomagal več kot pa še en duhovski po- močnik. Omogočil bi, da bi raztresel po več- krat na mesec stotine izvodov cirkularjev va- bil itd. ter bi mu služil za neke vrste teden- skega oznanjevalca vsega, kar zanima našega izseljenca. Upamo, da bo darežljivost naših

Schichtovo

terpeninovo milo

svojimi 7 odlikami

Prva odlika: Terpentin v milu.

Terpentin odpravi lahko in temeljito vsako nesnago, posebno pa ma- deže, znoj, saje i. t. d.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Silke iz pravic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

Ptuj

Podružnica Jadranske straže priredi v ne- deljo, dne 15. t. m., svoj prvi evetlični dan. Isti dan se tudi vrši koncert v mestnem parku od 11. ure dalje. Prostovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo v korist Jadranske straže. Občinski se vlijudno prosi, da marljivo sega po cvetkah.

Škratinka. Že od jeseni se pojavljajo pri nas posamezni slučaji škratinke. V ponedeljek jutraj je podlegla bolezni 9letna učenka Marija Dolenc. Starši so večkrat sami krivi, ker ne prijavijo vsak sumljiv slučaj mestnemu fizikatu.

Licenciranje in premovanje goveje živine za ptujski okraj se je vršilo v ponedeljek. Prignali so nekaj več glav kot lansko leto. Vobče je opa- žati znaten napredek v živinoreji, predvsem na le- vem bregu. Med odlikovane živinorejce so bile raz- deljene nagrade v znesku 8000 Din. V ocenjevalni komisiji je bil kot zastopnik vel. župana g. Zi- danšek.

Udeležba pri nedeljski tomboli nižjih pošt. uslužbenecv je bila zelo povoljna. Vseh dobi- lov je bilo 266 med temi 8 glavnih, katere so dobili: pohištvo I. Kovačič, delavec v Rogoznici; bukovna drva I. Kolarič, učenka mešč. šole, stroj za čiščenje orodja Fr. Pgrarčič iz Brega, mehka drva M. Sveneš, Ptuj, sodek piva R. Čeh, mero- izkusnik, Ptuj in drugi. Hivala vsem darovalcem dobitkov in posetnikom tombole.

Trbovlje

Zanimiva sodna razprava. V petek se bo vršila pri sodniji v Laškem zanimiva sodna raz- prava proti tajniku soc. org. Unije g. Kruščiču, kate- rega toži celokupni lokalni odbor bratovske skladi- nice, ker je na javnem shodu 4. aprila t. l. očital odboru razne zlorabe in nedopustne mahinacije na škodo bratovske skladišnice. Mi smo o tem shodu že poročali in tudi poudarjali in dokazali, da možu ni znano knjigovodstvo, in zato so delavci tem rado- vednejši, kako se bo zagovarjal.

Blagoslovljenje nove motorne brigadne rudniškega gasilnega društva se vrši po sledečem sporedu: Sobota, dne 14. maja 1927. 1. Bakljada in sorenad ob mraku kumije gospej Pauerjevi; 2. ob 8. uri zvečer v Delavskem domu gasilska igra s petjem »Samo gasilca hočemo Nedelja, dne 15. maja 1927. 3. ob 5. uri jutraj budnica po trgu Trbovlje. 4. ob 9. uri dopoldne sprejem došlih gostov na ko- lodvoru, nato pohod do gasilskega doma. 5. ob 9.30 uri pozdravni govor trškega župana na došlo goste. 6. ob 10.30 uri služba božja v gasilskem domu, nato blagoslovljenje motorne brigadne in automobila. 7. ob 11.30 uri se gasilstvo pokloni praporom ter svojim dobrotnikom. 8. ob 12. uri razdelitev gostov k obedu. — Odmor. 9. ob 1.30 do 2.30 ure popoldne koncert delavske gošbe pred gasilskim domom. 10. ob 2.30 uri popoldne almirirana vaja z novo mo- tornjo brigadno. 11. ob 3 uri začetek velike ljudske veselice na travniku pri gasilskem domu, združeno z bogatim srečelovom in drugimi zabavami.

Rudrska anketa. Delavska zbornica skli- cuje v petek, dne 13. maja ob 4. uri rudarsko an- keto v Delavskem domu. Na sporedu je razprava o razmerah v rudarski industriji in položaj rudar- skega delavstva. V svrhu hitrejšega poteka — ker so k anketi vabljene vse strokovne centralne in lo- kalne organizacije — in čimvečjega uspeha ankete,

domačih organizacij omogočila, da ta up ne splava po vodi. Brez sodelovanja tiska je duš- no pastirstvo v teh krajih in v teh razmerah nemog č.

Ob koncu bi pa pristavili še eno važno opombo. Treba je pribiti eno dejstvo in zdi se nam važno, da ga domovina sliši. Edini vzrok za tako hitro moralno padanje naših izseljencev ne more biti slaba okolica, v ka- tero so bili vrženi. Ako vzamemo vpoštev vse, slaba stanovanja, slabo tovaršijo, zle zgle- de, nekaznovano razvdanost, neredno dru- žinsko življenje, zapeljivost ulice, privlačno silo gostilne, nevarnosti prostega časa, težko .n duhomorno delo v jami, naslade nanovo pridobljene svobode, prosto razpolaganje s sorazmerno visokimi svotami denarja, po- manjkanje voditeljev in vedre zabave, ako smo vse to vzeli vpoštev, vendar še ne za- dostuje, da bi mogli razumeti, zakaj se na- š dober Slovenec v primeroma kratkem času spremeni v nekaj nam popolnoma neznanega in tujega. Vzroki za to morajo segati dalje nazaj. Ista prikazen se pojavlja pri katoliških vernih Bretoncih: kakor hitro so od doma prvi, pa vržejo stran vse, vero in moralo. To čudno dejstvo je napotilo bretonske škofo do tega, da so se v vprašanje poglobili ter na- posled izdali globoko premišljena navodila, kako se naj pri vzgoji otrok polaga važnost na to, da se jim vcepi prepričanje, ki se bo opiralo na umsko spoznavanje in razumeva- nje resne in na krepko voljo. Češ, oni, ki ima v sebi res versko prepričanje, mora osta- ti dober kristjan, kjerkoli se nahaja. Nasprot- no, če vidimo, da se vdajajo od danes do

naj zastopniki pripravijo ves material in če mo- goče že izgotovljen. Zeli se kratka debata. Anketa je plod interpelacije poslanca Križnika v oblastni skupščini.

Dopisi

Št. Vid pri Ljubljani. Preteklo nedeljo je dramatski odsek B. P. Č. v Št. Vidu ponovil pre- krasno Javno dramo »Dome. Tudi to pot je bil uspeh, kakor pri prvi vpizoritvi, nad vsako pri- čakovanje zadovoljiv. Nekateri prizori so bili iz- vajani celo bolje kot prvič. Vsa čast in zahvala dramatskemu odseku in njegovim predstavnikom, da nam tako pogosto nudijo toliko lepega užitka. Tudi kamniški godalni kvartet je žel za svoja res umetniška izvajanja obilo priznanja. Zal, da niso znali vsi navzoči ceniti umetniške vrednosti težkih klasičnih skladb. Blaž Potočnikovi čitalnici pa smo le hvaležni, da nam je oskrbela toliko umetniškega užitka. Kakor se žuje, namerava Blaž Potočnikova čitalnica in njen dramatski odsek pro- slaviti desetletnico majniške deklaracije koncem meseca maja z vpizoritvijo Medvedove drame »Za pravdo in srec. Pozdravljamo to misel in občin- stvo na prireditve, ki bo morda edina te vrste, že danes opozarjamo. Vsakemu je še dobro v spominu, s kakšnim navdušenjem je bila med na- šim zavednim ljudstvom sprejeta majniška dekla- racija in kako se je, sicer leto pozneje, na vižmar- skem javnem deklaracijskem shodu v senci baje- netov zanj manifestiralo. Zato je prav, da desel- letnico na najslovesnejši način proslavimo in osve- žimo takratno navdušenje za svobodno narodno državo Jugoslavijo.

Sladka gora. Kolera v Šmarskem okraju — tokrat na drevu. Pred dvema dnevyoma si še videl par streljavev od cerkve na dveh kopih 116 debelih hrastovih hlodov — koliko je pa tega še na drugih krajih po far! Vse to gre za smešno ceno v Italijo. V sto letih se rana ne bo zacelila, ki jo je vsekalo letošnje leto. Veliko moških je že slo in še odhaja v tuje države za kruhom. Ko bi se vsaj v kratkem pričela graditi železniška proga Rogatec—Krapina, pa ne samo s pregledi in komisijami. Tam bi bila prilika za naše ljudi, v bližini si kaj zaslužiti. Tudi vse naše ceste upijejo po popravilu in plazovi po ustavitvi. Mi sicer upamo, da bomo deležni podpore po oblastni skupščini; pa v marsikaterem oziru bomo morali reči da se po toči zvoni. — V pone- deljek je bila tu huda nevihta. Videli smo od Smi- helskega hriba na širih krajih goreti, na Smihel- skem hribu pa je v en velik kostanj, stoječ blizu hleva, strela udarila in ga razčesala skoraj na drobno.

Krško. Obrtna in trgovska nadaljevalna šola v Krškem je končala prošlo nedeljo šolsko leto z izborno uspešno razstavo vajeških pismenih in risarskih izdelkov ter ročnih izdelkov vajencev, vajenk ter pomočnikov. Razstavljeni predmeti so bili izvečine točno in skrbno izdelani. Od akad. slikarja gospoda Stiplovskega izdelane diplome so se razdelile za najboljša dela vajencev Ivačič in Del Medicu ter vajenki Bajčevi. Otvoritvi razstave so prisostvovali okrajni glavar, g. vladni svetnik P. Svetec, krški župan g. Pfeifer, načelnik obrtni-ške zadrage g. Slanšek, načelnik krškega trgov- skega gremija g. Krivec ter mnogo drugega občin- stva, ki so na ta način dokumentirali zanimanje za razvoj in povzdigo obrtniškega in trgovskega stanu. Otvoritveni govor je imel vodja obrt in trg. nad. šole g. ravna'el Josip Vutkovič, ki je očital pomen

jutri vsakemu vplivu, potem bi človek skoro- da smel začeti dvomiti nad tem, da so sploh imeli kakšno prepričanje. Tako je tudi pri naših dragih Slovencih v tujini. Nemogoče se je obraniti vtisu — vsaj onemu ne, ki je imel priliko videti, koliko pozitivne vere so si še ohranili — da sploh niso prinesli seboj iz do- movine nikakega verskega in moralnega pre- pričanja, ter da je bila njih prvotna religioz- nost bolj stvar čustva in tradicije, kot pa ra- zuma in volje. Izkušnje, ki si jih bomo pridobi- li pri delovanju med našimi izseljenci, nam bodo v domovini koristne, zato ker je »kolo- nija« krasna prilika, da na njej preizkusimo solidnost svojih domačih vzgojnih smernic. Morda bo treba tu in tam stare metode pre- rešetati. »Jaz se tega držim, kar me je moja mati naučila,« ta princip, akoravno lep, se je v tujini izkazal za nezadostnega. Dajmo na- šim slovenskim otrokom v šolah in raz priž- nico malo več dogmatičnega razumevanja ver- skih resnic, in zapazili bomo, da bo ta zid močnejši, in da bo boljše ščitil našo kri, ki gre v tujino. Saj so se Irci v protestantski Angliji le s katekizmom v roki — katerega so razumeli — vzdržali in se ohranili.

Kakor je slišati, odpotuje slovenski du- hovnik v Loreno tekom meseca julija. Stano- vanje in vse, kar je za materijalno eksistenco potrebno, je že pripravljeno. Radodarni posa- mezniki in dalekovidne organizacije naj pa v smislu zgoraj zapisanih misli, stopijo v stik s presvetlim knezoškofo v Ljubljani, ki je prevzel odgovornost kot vedno, za duhovno pomoč za te v Franciji zapuščene Slovence.

razstav in trgovskem in obrtniškem življenju. V imenu obrtnikov je govoril pekarski mojster g. Fran Vodopivec. Razstava je bila prav dobro obi- skana ter je dosegla v popolnem smislu svoj na- men.

Ljubljansko gledišče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.
Četrtek, 12. maja: Zaprla.
Petek, 13. maja: MRAK. Premijera. Izven. Na ko- rist kuratorija slepcev.
Sobota, 14. maja ob 15. uri pop. JAZ IN TI. Dija- ška predstava po znižanih cenah. Izven.
Gostovanje sarajevske drame se zaradi ne- radi nesprevidenih okolištin odgodi na poznejši čas.

OPERA.

Beethoven: Fidelio. V torek 10. t. m. je bila v ciklu Beethovnovih proslav premiera Beetho- nove opere Fidelio. S tem delom je tudi naša opera kot taka proslavila stoletnico smrti velikega moj- stra. Delo ostane poslušalcu v trajnem spominu in po vsem, kar je v svojih delih Beethoven pokazal dramatskih talentov, je čudno, da je pravzaprav Fidelio njegova edina opera! Proslavi primerno je naše gledališče oskrbelo dostojno izvedbo opere. Taktirko je vodil g. ravnatelj Polič, ki je delo pre- cizno nastudiral in s finim stilnim umevanjem podal. Njemu in pa glavnim solistom: go. Zaludovič Betetu, Holodkovu in Knitlu, kakor tudi dekor- cijam gg. Skružnija in Vavpotiča gre glavna za- sluga za uspeh dela pri nas. Po par reprizah se z povrnemo podrobneje k delu in njega izvedbi.

Mrak.

Drama iz svetovne vojne v 3 dejanjih, ki jo bodo uprizorili v ljubljanski drami v petek, 13. t. m. ob 8. uri zvečer v korist sklada za zgradbo »Doma slepih v Slaveniji«.

Dejanje drame se vrši v tistih strašnih dneh svetovnih dogodkov, ko so se posiljavali tisoči od svojih domov: mater, žena in dekle in odhajali. Ječalo in grmelo je vsekrog in kri je tekla po kr- vavih poljanah, kjer so umirali in od koder so se vračali ranjenci...

V Stančičev hiši pričakujejo, da se vrne do- mov mladi Vasilij. Vrne se slep. Granata mu je zasula oči in zagrnila v večni mrak. Vendar se vrača potolažen in se poln upov, saj ga čakajo doma dobra mati, ljubljena žena Rada, očim Vujin in ljubka popol sestra Jekica. Se bo že živele. Toda komaj stopi iz hiše, izve, da mu je postala v nje- govi odsotnosti žena nezvesta in, da je temu kriv tudi njegov očim. Zato je njegov prihod zanj in za trpečo mater še bridkejši. V brezemni bolesti in razočaranju — zapodi Vasilij Rado iz hiše...

Vasiliju pa je tuguvalo sree; zato se napoti z Jekico, ki ga vodi — v sosedno vas, kamor se je preselila Rada, da jo poprosi, naj se vrne in po- očilja, ker ji vse odpušča! Za njim prihiti tuff skrbna mati, z željo naj pusiti to ničvednajo pri miru, ker ona nima zanj več sreče. Kar odpre vrata Vujin, ki še vedno lazi za Rado in si jo lasti brez pravice. V Vasiliju vre maševanje in v tem pripoje Rada pijana domov. V trpečih dušah vseh nastane vihar in v ljubosumju zadavi Vujin Rado. — S kri- kom: »Oči mi dajte, vid, grozno je to, grozno... tava slepi Vasilij po sobi brez pomoči... Zunaj me- glen, vihar — jesenski dan. Pretekla so leta... dom je propadel, mati umrla. Vujin obojen na do- smrtno ječo. V najlepšem jutru majske nedelje — stoji Vasilij in Jekica na livadi z razgledom po rojstni dolini sama in zapuščena... Vasilij se utaplja v spominih srečnih dni. Vse cvete, vse kliče k življenju — a on brez moči, solnce nasproti, ven- dar ognjen v večni mrak...

Zopet se oglašajo po vojni zvonovi in on jih trpeč pozdravlja: »Zvonovi!... zvone in bodo zvo- nili še dolgo; še dolgo bo valoval njih glas preko našega domovja in naše zemlje... valoval bo kakor grmeč božji glas...«

Zvonovi vabijo in usta mu drhtijo:
»Dajte ljudje božji, dajte slepcu siromaku, ki ne vidi ne solnce ne lune...«

Čisti hodeček predstave je namenjen za zgra- ditev doma slepih.

Tragično vlogo slepega Vasilija igra: gospod Gregorin; očima Kujima: gospod Skrbinešek, ki dramo režira; žena Rado igra: gospa Juvanova; mater: gospa Rakarjeva; Jekico gospičena Juv- nova ml.

Društvo Kuratorij za slepce uljudno vabi, da cenj. občinstvo poseti polnoštevilno to predstavo in tako pomaga najbednejšim med bednimi.

Mariborsko gledišče

Četrtek, 12. maja ob 20: PERIFERIJA. Gostovanje ge. Nablocke iz Ljubljane. Kuponi. Zadnjikrat.
Petek, 13. maja: Zaprla.
Sobota, 14. maja ob 20: RIGOLETTO. Premijera. Jubilej 25letnega delovanja g. Mitroviča.

PRI BELEM KONJICKU.

Čeprav za »Združeno gledališki igralcev«, vendar obisk ni bil dovoljen. Zato bo tisti, ki bo hotel pregruntati, kakšni komadi pravzaprav ob- činstvo vlečejo, imel prav težko delo. — Moški igralci so presegali ženske. G. Rasberger (Bucek) se je ob soigr razvile in bil popoln tip plitvega človeka in domišljavega malomestnega bo- gataša, s koščeno, domačo svojevlastno povrh. Elegančni g. Grom je dal svojemu dr. Kovachu vso tanko fineso. Občudovati treba g. Urvalca,

Karikatura profesorja Koprivarja mu je bila ko zabel dihi; izza nje je prikopal mehko in ganljivo iragiko, tako polno resnice in občutja — in zavito v idealno, nežno preprostost. Hotel bi obstati ob njegovem profesorju, vglodbi se v to njegovo dušo in pisati le o njem. G. Železnik — ali v elementarnih trenutkih vendar privre iz njih pristno razgajenega človeka: »Ježeš, Meta!« — G. Pirnat je bil Maks Jerina: kratkourni, neokretni mladič s plešo. Zdi se mi, da je postavil s svojim orožnikom v »Hudiču v ženski« in s tem-le Maksom dva tečaja svoje umetniške prožnosti: v orožniku je pokazal preživljanje dovolj obsežne in psihološko neoporne lestvice čustev; v Maksu je verno čuval enojno linijo pasivnosti. — G. Kovič P. je bil figurativni Tine berač. Imel je odlično masko. Čuval je okvirno masko svojega berača in je ni zavlekel v kričavo grotesknost, čeprav ga je morda mikalo. S to nesebičnostjo je okrepil živopisnost svoje postranske vloge, čeprav je učinkoval najbolj tam, kadar je z vsem temperamentom pljunil. — G. Kovič J. je ravno s svojim kratkim nastopom dokazal staro resnico, da je treba klesati tudi hipne vloge. Nekateri drugi »gostje« so šli preko odra, da jim je vsakdo videl, da prihajajo izza kulis in se vračajo zopet za kulise (ali pa morda na dijaško stojšče). — G. Harastović je bil zelo vihar in podjeten turist. Ne ve pa najbrž, da se gorenjski vodniki ne dajo kar tako brcati. Sicer nam je postal »Hanswurst« res zopet potreben. Kljub temu pa mora imeti neke sodobne manire. — G. Stopar je bil malo plah Gorenjec, g. Tovornik izurjen natak, pikolo pa se je občinista bal. — Izmed ženskih vlog je najveljavnejša Meta. Ga. Bukšekova je bila umna mlada vdova, s porcijo deviškoromantične sentimentalnosti, ali z zdravim bohinskim srcem, ki ne ve za melanholijo. Lepa vdova z dekliskim vencem plavih las, ki je zaslužila za svojimi letoviščarji daljni svet; ki pa jo izleči vedra hudomušnost domače zemlje. — Gdč. Starčeva je bila Tilka, Buckova hči. Včasih je bila nasobljeno dete, včasih sladkoneumna šestnajstletnica, včasih afektirana v taki meri in s tako očitostjo, da je bila kakor izredno rafinirana mondenka. Včasih ljubko jezna, včasih ko medena lutka. — Gdč. Založnikova je bila značilno maskirana; igra pa ji ni vznikla iz duše, temveč jo je začrtila režija. — Gdč. Savinova je »susljal«. Malo težko ji je šlo, ker ji pač le preveč vre iz srca, kadar razpne otroško plahe oči s tisto žensko zrelostjo, kot je otroci ne znajo. Joj! Kako hudo je metulju, kadar mu privežejo krila in mora »susljati!« — Gdč. Pečarjevi z g. Stankovičem ni bilo »vseeno«; vendar pa je bila Olga srečnejša polovica in bolj zaljubljena. G. Stankovič je malo stoika. — Gdč. Udovičeva je morala po svojem bistvu nekoliko uiti iz okvira: nekaj svetovnjaškega sem začutil ob nji, kakor daljni odmev mignonski. Zato sem težko verjel, da je Tinetova nečakinja in Gorenjka. — Gdč. Tratnikova je bila pogumna Jerica in je imela na sebi precej tistega fantovskega deklitstva iz Bohinja. — Gdč. Kovačičeva je vedela, da je lepu »kasta sobarica, ki ji vrebajo črne oči v prijaznih ognjih, pa se znajo zabuliti tudi kakor tope ostrice. — Večer je bil zabaven, smeha dovolj. Največ pa morda tam, kjer je dala gdč. Starčeva izven sporeda še svoj komični prizor: ko se ji je udrila košara in se je morala proti volji režiserjevi posaditi tako blizu svojemu še negotovemu »bodočemu«, še bolj pa morda, ko ji je dežnik tako klaverno funkcioniral, da ji je komaj nos obvaroval pred resničnim mokrim nalivom. Pa ne, da sta polomljena košara in še bolj polomljeni dežnik simbola našega gledališča? Dr. F. S.

Gostovanje Reinhardovcev v Mariboru se bo vršilo okoli 20. maja in le v slučaju, če bodo priglasi do 1. maja tako obilni, da bodo vse predstave razprodane. Cene: ložni prostori po 175, 150, 125 Din, parterni po 125, 100, 80 Din, balkonski po 125, 100, 60, 50 Din, galerijski po 50, 40, 30 Din; stojšča po 20 Din. Priglasje sprejema gled. blagajna. Na sporedu bo: »Pigmalion« (B. Schau) in »Bobrov kožuh« (Hauptmann).

Dijaške počitniške kolonije.

V zadnjih letih se skoro pri vseh mladinskih organizacijah, pa tudi pri onih dobrodelnih organizacijah, ki se pečajo z zaščito mladine, opaža velika agilnost v organiziranju počitniških kolonij. Dasi ravno na tem polju še dolgo ne bomo dosegli sličnih organizacij v tujih državah, vendar so tudi pri nas prišli do pozitivnih rezultatov. Takšne počitniške oddihe na deželi so tembolj umevni, če pomislimo na fizično razvnanost, ki jo opazujemo kot odmeve vojne pri naši mladini. Ravno tako je tudi umevno, da si kot torišče svojih kolonij organizacije najraje izbirajo primorje. Organizacije takih kolonij je pri nas prevzela Ferijalna Zveza (Savez).

Ferijalna Zveza (Savez) je prevzela v svoj delovni program organiziranje dijaških kuhinj in domov, organiziranje zavetišč za potujoče člane in kolonij za člane, ki žele počitniški čas prebiti z letovanjem predvsem ob morju, pa tudi drugje. Vso energijo pa je v zadnjem času posvetila vprašanju kolonij. Res, da te kolonije danes še nimajo toliko socialnega pomena, ker revnejšim slojem vsled oskrbovalnine ne dopuščajo enakega pristopa kakor mladini bogatejših slojev, ali tudi to je v programu društva. Letos obnavlja organizacija že četrto leto kolonije pri Kotoru na polotoku Sv. Štefana, koder Ferijalna Zveza v počitnicah posedla skoro vse mesto. Nekoliko višje je v Sutomoru druga kolonija. V srednjem pasu so organizirane tri kolonije. Na otoku Hvaru, v mestu Hvaru samemu in v mestu Jelsi, na otoku Braču v mestu Bolu. Dalje se za letos projektirajo kolonije v severnem pasu na otoku Krku in Rabu.

Pa tudi planinskim kolonijam se posveča pozornost in tako misli Fer. Zveza za letos organizirati eno ali dve koloniji v Sloveniji sami. Da bi kolonije tem bolj odgovarjale higijenskim in pedagogičnim načelom je Fer. Zveza stvorila posebno komisijo ki jo sestavljajo izkušeni pedagogi in zdravniki s sedežem v Zagrebu. Da vsebuje poslovnik kolonij vse potrebne določbe za ohranjanje discipline in morale, je jasno, kar se vidi tudi iz tega, da mora na vsakega petega dijaka priti po en profesor, učitelj ali starši v koloniji bivajočih dijakov in dijakinj.

Fer. Zveza je razposlala po šolah pristopnice za vpise v kolonije. Ker bodo mesta kmalu popol-

njena, naj se roditelji kakor tudi dijaki za to pravočasno pobrigajo. Da bi omogočil letovanje tudi siromašnejšim članom, pride na vsakega petnajstega člana po en brezplačen. Organizacija je s tem svojim delom šele v pričetku. Toda dosednji uspehi jo upravičujejo k nadaljnjemu prizadevanju in ji dajejo zavest da nudi in omogoča mladini ono, kar si tako vroče želi: morja, solca in zraka. Vsa nadaljnja navodila dajejo podružnice Fer. Zveze (Saveza) ali pa direktno III. oblast F. S., Maček Viktor, Gospodstva c. 10-I, Ljubljana.

Zanimivosti

POSTRUŠNIK (LEMMING).

Predstavljajmo si, da stojimo vrhu hriba neke v severnem koncu Norveške ter gledamo doli v rodovitno nižavo. Vendar se nam tamkaj nekaj ne zdi v redu, nekaj nenavadnega se mora dogajati, kajti v zraku je vse polno ptic, vran, kavk, tudi par orlov je med njimi, ki se vsak hip spuščajo k tlom ter zopet dvigajo. A ne samo ptice se tako nenavadno vedejo, pač pa tudi krotke živali, konji, goveda, koze in celo prašiči so se razburili, kajti vse teka sem in tja nemirno, zbegano.

Pa pojdemo pogledat v dolino, kaj mora biti temu vzrok! Ko se bližamo nižavi, vidimo tupatam malo rujavkasto, podgani podobno žival, le da je debelejša. Z vsakim korakom pa, ki ga napravimo, naletimo na večje število teh živali, dokler jih ne štejemo več na stotine, pač pa na nepregledne stotisoče. To je takozvani lemming ali kakor se zove po Poljanu: postrušnik. In kar je posebnega pri pogledu na te živali, je to, da ne skačejo sem in tja, ampak vse hite v eno in isto smer. V navadnih letih jih niti ne vidimo, ker se nahajajo navadno pod zemljo visokih gora, kjer se žive s koreninami rastlin.

Na pet, šest, ali tudi dvajset let pa jih nevidna sila dvigne. Zapustijo svoje domove ter se podajo na pot milijoni in milijoni po številu. In vsa ta neizmerna armada ima samo en cilj — morje. Ni je ovire, ki bi jo ustavila. Da jih ptice in druge živali na potu napadajo, za to se nič ne menijo in zdi se, da jih radi tega ni nič manj. Ko dospejo do morja, se vržejo v vodo in plavajo, dokler ne obnemorejo. Od vsega ogromnega števila se ne vrne niti en sam postrušnik. Le oni mladiči, katerih nevidna sila ni vzdignila, ostanejo še na pogorjih.

Nekateri menijo, da postrušnik išče izgubljene kontinent v Atlantiku in da se vrši ta selitev že stotisoče let.

LONDONSKI ŽENSKI MIZAR.

V okraju Stockwell v Londonu živi 74 letna starka, katera kljub svoji starosti z vso živahnostjo mladeniča obiskuje londonsko obrtno šolo, v kateri se izpopolnjuje v mizarstvu. V njenem stanovanju je vse pohištvo, stojala za knjige, mize in razni okraski iz lesa, kar je vse sama izgotovila.

TUDI REKORD.

Mr. Jannaway v Lambethu na Angleškem pripada organizaciji bralcev Svetega pisma. Ti imajo dolžnost, da vsak dan preberejo odlomek iz Svetega pisma. Ker je navedeni Anglež pristopil tej družbi s 16 letom in ker člani preberejo novi testament dvakrat v letu, starega pa enkrat, je prečital sveto pismo že več kot petdesetkrat. Bil je že tudi večkrat v Sveti deželi ter spisal več knjig o svetem pismu. Menda ni treba omenjati, da je ta družba anglikanska, t. j. protestantovska.

NEVARNOSTI LEDENE GORE.

Pred kratkim so v severnem Atlantiku naleteli na ledeno goro 500 čevljev dolgo in nenavadne lepote. V sredini je bila gora izdolbena 90 čevljev široko in to jama je pokrivalo krasno smaragdno zeleno jezero, globoko štiri čevlje. Ko naletijo na tako goro, se je takoj lotijo. Po Atlantiku namreč vedno patrolirajo ladje, ki brezlično obveščajo potniške parnike, kje se nahaja nevarnost. Oboroženi s sekirami, vrvmi, mogočnimi električnimi svedri gredo nadno. Ko so zvrtili globoko vdolbino, položijo vanj razstreliva in kemične tvarine, katere potem zažgo z vžigalnimi vrvmi. Kemične sestavine razvijajo vročino do dva tisoč stopinj in v par urah je tudi ledena gora izginila ter nevarnost odstranjena.

Smešnice

>Ali te tvoja žena prav nič ne zmerja, kadar prideš pozno domov?<
>Ne, tega sem jo odvadil.<
>Povej mi, kako si to napravil?<
>I kako, ločiti sem se dal.<

>Ti ne veš kako pusta in ljubosumna je moja žena. Karkoli ji rečem, ji ni po volji in venomer rentati nad menoj. Ko bi se mi le enkrat posrečilo, da bi bila z mojim odgovorom zadovoljna. Na vse načine sem se že trudil, pa zaman.<

>Poskusi enkrat takole. Reci ji, da je v celem mestu najlepša in najbolj postavna žena. Na tako priznanje se bo gotovo prijazno nasmehnila in tudi vsako ljubosumje ji bo onemogočeno.<

(Teden dni pozneje.)

>No, ali si moj nasvet poslušal?< — >Seveda sem ga.< — >In uspeh? Brez dvoma je bilo tako kot sem ti pravil.<

>Kaj še! Veš kaj mi je odgovorila? >Si pač moral vsaki babi v mestu pod nos pogledati, preden si se o tem prepričal Ti...<

Mirko je ogledoval svojega dva dni stajrega brata, kateri se je dri, kolikor je pač mogel. >Ali je prišel ta iz nebes?< je vprašal očeta. — Kaj pa da, je odvrnil oče. — >Ni čuda, da so ga venkaj postavili, je pripomnil Mirko.

Vrtačnik je prišel domov ter opazil na stolu nekaj lepega. >O, kako krasno! Ali si ta robec sama naredila?< — >Veš kaj! Robec?< je odvrnila Vrtačnica užaljeno, >to je moja nova plesna obleka.<

>Ana, jeli kopel zame pripravljena?< — >Vse je pripravljeno, gospa, razen vroče vode.< — Kaj pa je z vročo vodo?< — >Mrzla je še, gospa.<

Mlada žena: >Prosim tri cigare za mojega moža.<

Trafikant: >Ali želite močne vrste?<
Žena: >Da, prosim. One, ki jih je zadnjič imel, so se mu v žepu zlomile.<

V nekem mestu je bil cvetlični dan. Čisti dobiček je bil namenjen bolnišnici. Mlada gospodična je ponudila v nakup tudi nekemu čemernemu šoferju. >Kupite šopek za bolnišnico.< — >Ne, hvala, ne bom. Jaz itak prispevam za bolnišnico.< — Gospodična nato: >Že mogoče. Toda danes zbira denar ne pa pešce.<

Spominjalte se
Podpornega društva slepih,
Ljubljana, Wolfova 121

Moda

Razne oblike sedanje mode.

Zemrska obleka. Kakor slika v kinematografu, tako se vrstijo razni pojavi mode mimo nas. Odkar je vse moderno, kar komu pristaja, tudi ni posebnih strogih predpisov in je poglavitni gospodar mode pravzaprav le dober okus. Le nekaj značilnih oblik je, ki se moda ravna po njih. K tem značilnostim spada v prvi vrsti zemrska obleka, daš jo poizkušali že odpraviti to obliko, ker je že nekaj let v modi. Veliki modni saloni pa prikazujejo prav dosti teh oblek, zato ženske tudi rade segajo po njih. Zemrska obleka je narejena iz različnih vrst blaga in je na vse načine sestavljena, prikrojena in okrašena. Zemrska obleka nosiš za razne prireditve, tudi večerne obleke so narejene na ta način. Značilna posebnost za zemrsko obleko je ta, da je sestavljena iz sukna in svile in sicer tako, da je žemper iz sukna, krilo pa je svilen in plisirano. Pa so oglejmo na sliki nekaj takih modelov: Prva skica nam pokaže sestavljeno obliko. Zgornji del ohlapi in krog vratu in zapestja okrašen s čipkami. Na prsih je razporek, ki se zapenja s tremi usnjatimi pasovi. V razporku je svilen naprsnik. Ta del je iz sukna-temnomodre ali črne barve. Krilo je iz plisirane svile in okrašeno z bordurami. To obleko moreš imeti ob raznih prilikah in utegne biti tudi vsa iz svile. Druga in tretja skica nam pokažeta isto sestavo, svila je rožasta, oblika pri obeh različna in se spet ravna po okusu in kako komu pristoji. Zemrska obleka utegne biti pa tudi sportna, kar vidimo pri četrta skici. Žemper je tu v obliki telovnika, ki ima moški ovratnik in žep. Tak žemper pridenes enobarvnemu krilu.

Vezenine po kmetiškem vzoru so bile vedno priljubljene, v zadnjem času so pa še prav posebej v modi. Na skici je bluza, ki ima tako vezeno krog vratu in na rokavih in v

zapestju. Veznine napraviš s križastim vbo-dom ali vežeš polno. Seveda morajo biti nitke take, da v pranju ne izgubijo barve.

Živo pisana svila. Iz nje si delamo bluze za kostume ali pa podložimo z njo jopice. Na skici vidiš prav moderen vzorec za uporabo te svile. Jopica in krilo sta navadno čisto preprosta in brez okrasa, le časih sta pošita z gumbi, ki se pa ne zapenjata, marveč je jopica zapeta s pasom iz blaga. Podloga za jopico je zapeta s pasom iz blaga. Podloga za jopico je zapeta zelo živahno in pomladansko. Krog vratu si zavežeš svetlobarno ruto.

Pomladanska pokrivala so iz slame, torej so zdaj spet slamniki na površju. Najmodnejši so sivi slamniki ali svetlordečkasti, čemur pravi moda letos »ibis« barva. Moderni slamniki imajo tudi okraske, bodisi trakove ali umetne rože iz blaga. Oblike so nekam bolj široke, krajevci padajo na obraz. Oglavje je pa še zmeraj visoko in zaokroženo. Te oblike so zlasti primerne za dekleta.

Gospodarstvo

Francoski in italijanski trg.

Kriza v francoski industriji že ponehava. Tekstilna industrija beleži naraščanje naročil in prodaja zopet v inozemstvu. Železna industrija bolj počasi obratuje. Njena produkcija ni rekordna kakor lani, vendar le zelo visoka. Premogovna industrija izkazuje za mare rekordno produkcijo 4,8 milijona ton. Tudi v avtomobilski industriji se množe znaki povečane aktivnosti. Izvozna trgovina je še vedno aktivna.

Nasprotno pa so za izvoz v Italijo slabi izgledi. Dvig lire je povzročil za izvoz znatne težave. Povečanje produkcije je težko izvesti, kakor je gotovo, da se bodo morale cene v izvozu znižati. Edino, kar ima italijanska industrija dobrega od dviga lire, je znižanje nabavnih cen za surovine. Toda drugi faktorji, ki tvorijo produkcijske stroške, so ostali neizpremenjeni, če že ne izkazujejo relativnega naraščanja. Omenjamo samo, da je padel funt šterling od avgusta 1926 do marca 1927 od 148 na 108, indeks cen v veletrgovini od 691 na 593, toda indeks življenjskih stroškov samo od 150 na 149.

Številke izvoza tekstilnega blaga že izkazujejo zmanjševanje. Splošno se vse industrijske panoge pritožujejo, da je izvoz brez dobička ali pa je celo zvezan z izgubo. Dela se samo zato, da se ne izgubi trgov. Svilena industrija preživlja v Italiji težke čase. Lani so industriji drago nakupili kokone, sedaj pa ni naročil, ker se je Amerika obrnila raje na Japonsko. Italijanska industrija umetne svile je tehnično in trgovsko na višku in se še bolj in bolj izpopolnjuje, toda naročil ni od nikjer. Bombažna industrija sedaj v inozemstvo skoraj nič ne prodaja; domači trg čaka na znižanje cen. Produkcija je letos za 35 odstotkov manjša kakor lani. Dostj boljše ni v volneni industriji, ki je v inflacijski dobi izvoz sijajno razvila. Produkcijski stroški so ostali isti, prodajne cene pa se morajo radi dviga lire zniževati. Železna industrija toži, da je zaščitna carina premajhna.

Avtomobilom konkurirajo kljub 25 odstotnemu znižanju cen od lani seve Francozi in Amerikanci. Španija ogroža italijanski izvoz sadja, mandljev iz Sicilije in južne Italije.

Volitve upravnega odbora ljubljanske podružnice Obrne bank. Včeraj ob pol 11 so se vršile volitve upravnega odbora ljubljanske podružnice Obrne banke, na katerih so bili izvoljeni Fran Ravnikar in Ljubljani (1996 glasov), Jakob Zdravce v Središču (1175), Engelbert Franchetti, Ljubljana (1082), Lovro Pičman, Ljubljana (1082), Miroslav Urbas, Ljubljana (1082), Karol Vidmar, Ljubljana (1000) in Josip Rebek, Ljubljana (1062 glasov). Navzoči delničarji so se soglasno izrekli za to, da se Brežice in Prekmurje ne priključita v delokrog zagrebške podružnice, ampak ostaneta v ljubljanski ter da se naj obročna mera zniža za pos. obrtnike na 8 odstot., za zadrage pa na 6 odst.

Nova tovarna superfosfata v Sloveniji. Kakor je znano, izdeluje med drugimi tvornicami v naši državi superfosfat tudi tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d., ki spada v Westonenov koncern. Kapaciteta tovarne, ki se je leta 1920, zelo izpopolnila, znaša ca. 1000 vagonov letno. Dosedaj je to zadostovalo, toda v zadnjih 2 letih se opaža stalno naraščanje potrošnje superfosfata. Zato je upravitelj svetle d. d. sklenil zgraditi še drugo napravo za obrat superfosfata. Ker v Hrastniku samem ni prostora za povečanje, se gradi nova tovarna v Celju v obliki filijalne tovarne. Ta nova tovarna bo imela kapaciteto 2000 vagonov letno in jo bo lahko mogoče še povečati. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji za produkcijo prvovrstnega blaga. Fabrika je zamenljiva tako, da bi se v Hrastniku proizvajale samo visoko odstotni mineralni in kosini superfosfati z 18-20 odstot. v vodi topljive fosforjeve kisline. V Celju pa bi se za en-

krat proizvajal mineralni superfosfat s 16 odstot. v vodi topljive fosforjeve kisline, pozneje pa še mešano gnojilo, ki vsebuje razen fosforjeve kisline tudi še dušik in kalij. Ker so stavbe nove tovarne v Celju že skoro dozidane in se bo strojna naprava montirala še v juliju t. l., bo produkcija nove tovarne prišla že za jesensko sezono na trg. Kapaciteta obeh naprav presega daleč točasnno potrošnjo umetnih gnojil v Sloveniji in bo izvoz tega produkta povečan.

Trgovinska pogajanja s Švico prekinjena. Ta pogajanja, o katerih smo nedavno s stališča Slovenije izbržno poročali, so se sedaj prekinila v glavnem radi pretiranih zahtev, s katerimi so prišli sedaj Švicarji.

Zagrebska občina gradi stanovanja. Iz Zagreba poročajo, da je občina sklenila zgraditi na Gogoljevem bregu okoli 100 malih stanovanj, ki bodo po proračunu stala 1278.000 dinarjev.

Znižanje obrestne mere pri Državni hipotekarni banki. Kakor javljajo iz Beograda, je Državna hipotekarna banka znižala obrestno mero z 10 na 9 odstot.; istočasno se je povečala amortizacijska doba od 20 na 25 let.

Fuzija v češki težki industriji. Dve znani tvrdkiČeskomoravska in Danek se bosta fuzionirali. Kapital CM znaša 16 Danalet 40, rezerve 15 oz. 34 milijonov Kč, čisti dobiček za 1925, 13, oz. 8 milijonov.

Borza

Dne 11. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.4925-13.5235 (13.499 do 13.529), Italija 307.61-309.61 (305.41-307.41), London 278.30-277.10 (276.30-277.10), Newyork 56.75-56.95 (56.75-56.95), Pariz 222.25-224.25 (222.25-224.25), Praga 168.30-169.10 (168.30 do 169.10), Dunaj 8.003-8.035 (8.005-8.035), Curih 10.91-10.97 (10.94-10.97).

Curih. Beograd 9.13 den. (9.135 bl.), Pešta 90.00 bl. (90.625), Berlin 122.05 bl. (123.21 bl.), Italija 28.32 den. (28.125 bl.), London 25.265 bl. (25.2675 bl.), Newyork 520 bl. (520.0635 bl.), Pariz 20.375 (20.38 bl.), Praga 15.40 (15.4075), Dunaj 73.10 (73.15), Bukarešt 3.30 bl. (3.30 bl.), Sofija 3.76 den. (3.75 bl.), Madrid 91.95 (92 bl.), Varšava 58.05 den. (58.15), Amsterdam 208.15 bl. (208.10), Dunaj. Devize: Kodam 189.45 London 34.48, Milan 38.58, Newyork 709.40 Pariz 27.79, Varšava 79.24. Valute: dolarji 706.25-710.25, francoski frank 27.78-27.94 lira 38.48-38.64, dinar 12.4475 do 5075, češkoslovaška krona 20.98-21.025.

Praga. Devize: Lira 183.76, agreb 59.225, Pariz 132.05, London 163.47, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 84-85, vojna odškodnina 338-339, zastavni listi 20-22, kom. zadolžnice 20-22, Celjska 195-197, Ljublj. kred. na 150 den., Merkanilna 98-100, Prašedion 550 den., Kred. zavod 160-170, Trbovlje 510 bl., Vevče 138 den., Stavbna 55-65, Šešir 104 den.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 84-85.50, agrari 50.50-51.50, vojna odškodnina 339-339.50, maj 341-342, junij 342-344, Hrv. esk. 96.50 den., Hipobanka 61-61.50, Prašedion 850 zaklju. Ljubljanska kred. na 150 den., Sečrana 480 zaklj. Slavonija 26-27, Trbovlje 500-505, Vevče 142.50 zaklj.

Dunaj. Don.-savske-jadr. 82.55, Alpine 46.20, Greinitz 30, Trbovlje 62.75, Hrv. esk. 14.25, Leykam 12, Jugobanka 11.55, Hip. banka 7.90, Mundus 170, Slavonija 8.70.

Glasba

Mladinski koncert. V soboto, dne 14. maja t. l. popoldne ob 16. uri se vrši v Unionski dvorani mladinski koncert, katerega priredijo učenke I. mesne dekline osnovne šole, učenke licejske osnovne šole in učenke II. dekline meščanske šole pod vodstvom svojih učiteljev gđ. Svetkove in Umbergerjeve. Pri koncertu sodeluje tudi Milena Verbičeva, ki poje nekaj samospjevov. Dekliški zbor nastopi z raznim narodnim in pa tudi umetniškim pesmimi. Prireditev je dobrodelna ter se vrši na korist učiteljskemu konviktu. Vstopnice od 20 Din navzdol se daje v Matični knjigarni.

Mašne pesmi za moški zbor, zložil Alojzij Mihelič. Z dovoljenjem knezošk. ordin. v Ljubljani z dne 31. decembra 1926. št. 5000. Samozaložba. Celje 1927. Natisnil J. Blasniki nasl. v Ljubljani. Cena 8 Din. Prodaja Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, Gorjani in Leskovci, Celje, Slomškova zadruga, Celje, in skladatelj, Celje, Breg 9. — Prve 4 pesmi so postavljene za 4 enake, zadnja (5.) pa

za tri enake glasove. Tisk razločen, papir dober, oblika prikupna. Kakor vse, kar Mihelič zloži, izvalja z lahkoto vsak zbor, tako tudi pričujoče pesmi ne bodo delale nikomur preglavic, kdor obvlada običajne intervale v diatonični škali ter se ne straši na prvi pogled par višavaj ali nižavaj. Vsebo diči vse te mašne pesmi gladko tekoča melodika, s katero se je skladatelj doslej našim moškim in mešanim zborom tako zelo prikupil. Zelo spretno je vpletel v 1., 2. in 5. pesem solospjev v II. basu, v tretji pa basovski dvospjev. Res, da te skladbe niso smatrati modernim, a ravno zato jih bo večina cerkvenih zborov — zlasti podeželskih — s pridom in veseljem uporabljala, dočim toliko modernih cerkvenih skladb trdnino po raznih zalogah in arhivih. Katera pesem je najboljša, je pri tej majhni izbiri težko reči. Vendar nam bo vsakdo pritril, da je 4. najlepša, a 5. najmanj spetna. Če bi bil g. Mihelič izdal to zbirko v modernem stilu zloženo, bi ne prišel na svoj račun, tako pa bodo segli zbori na deželi, kateri so pač v pretežni večini starejše šole, z veseljem po njih. Zbirko prav toplo priporočamo.

Knjige in revije

Naš Čolnec, edino katoliško glasilo primorskih Slovencev. Iz uprave pišejo: »Ker je lira zelo poskočila, imamo pri naročilih iz Jugoslavije občutno škodo. Naročniki na Primorskem plačajo 10 lir, za vas pa stane 7.50 lir, poštnina sama znaša 6 lir (50 stotink mesečno), preostane torej za 12 zvezkov »Našega Čolneca« — 1.60 lir. — Priznamo, da smo nepredvidno ravnali, ker nismo nastavili višje naročnine, ali jo vsaj v lirah označili. Toda, ker stojimo radi prevlekega deficita pred težko uro, da bi morali list ukiniti, smo brezpogojno primorani, da zvišamo naročnino vsaj do 40 dinarjev. Skrajno nerodno je to za naročnike, ki so si naročili »N. Č.« morda le za to, ker ni stal več kot 25 Din, toda vem, da njihovo plemenito srce je močnejše kot denar... Ker se mnogo pisem zgubi, je umljivo, da marsikateri naročnik še ni prejel vseh števil »Našega Čolneca« (4 doslej) ali ni morda še sploh ničesar dobil. Prosim, naj se dotičnik javi pri Lojze Golobič, bogoslovec, Ljubljana. Ko mi pošlje upravo iz Gorice položnice, jih bom razposlal na vse naročnike, ki so izven Ljubljane.

Naše dijaštvo

Počitniški tečaj »Slov. dij. zvezec na gori Oljki v Sav. dolini (8.-11. avg.) Vzpored: »Slovenska orijentacija«. Prvi dan: I. Slovenski svet (statistični, politični, geografski, etnografski, historični pregled, odnos Slovanov do drugih narodnosti, intelektualnost, čustvenost, religioznost in značaj Slovanov. II. Gospodarski pregled slovenskih držav in njih produktivne sile. III. Vrednote in poslanstvo Slovanov. — Drugi dan: I. Cerkev in Slovani. II. Stališče in načrti Sv. Stolice — naše delo. — Tretji dan: I. Politične razmere Slovanov. II. Slovenske narodne manjšine. — Program se ni definitivno določil. Pametni predlogi naših prijateljev dobrodošli. — Odbor SDZ v Ljubljani, Miklošičeva 5.

Orel

Tridnevni duhovniško orlovski tečaj. V dneh od 4. do 6. julija se bo vršil v Ljubljani orlovski tečaj za duhovnike. Razpravljala se bodo sedaj posebno aktualna vprašanja. Prosim gospode, ki o se za tečaj zanimajo, da se prične takoj prijavljati pri Orlovski podzvezi v Ljubljani. Za stanovanje in hrano bo za zmerno ceno poskrbljeno.

KDOR SKRBI ZA SVOJE ČEVLE
ta jih čisti
Indian
Pasta

Spori

SK Ilirija, nogometna sekcija. Sestava moštev za današnje trening tekmo teamov A:B je razvidna v članski knjigi v Evropi. V garderobi treba biti najkasneje ob 17.30, igra se ob 17.45. Načelnik.

Jugoslavija : Rumunska 3:0. Na rumunski narodni praznik 10. t. m. se je vršila v Bukareštu meddržavna tekma nogometnih reprezentanz Jugoslavije in Rumunske za prehodni pokal našega kralja. Jugoslavlani so zmagali ob dobri igri s 3:0. Tekmo je gledalo 30.000 ljudi.

Zanimivo izbrno tekmo z ozirom na nedeljski nogometni finale prvenstva LNP priredi SK Ilirija na svojem igrišču nočjo ob 18. V svrhu definitivne zasedbe nekaterih mest postavi proti moštvo A,

Previdnost
je baš pri kupovanju
najbolj znanih proizvodov
najbolj potrebna. Zato se
mora vsak, kdor kupuje

Pyramiden
Originalne tablete
»Master-Calcin«

čuvati polvorb in paziti
nato, da dobi vedno res
prave tablete iz Hoechst
v originalnem zavoju z
zaščiteno znamko M.L.B.

ki bo predvidoma zastopalo v nedeljo barvo Ilirije proti mariborskemu prvaku Rapidu, močan lasten team B, v katerem bo igral tudi trener, avstrijski internacionalac Wana. V teamu B nastopijo seveda tudi igralci, ki trenutno še ne smejo igrati v prvenstvenih tekmah, ta team bo sigurno precej močnejši od postave, ki jo zmoro Ilirija za nedeljsko odločilno srečanje z Rapidom. — Training-tekma se vrši samo v slučaju dovolnega vremena, vslopinne ni nikake, dostop na igrišče je dovoljen le članom in prijateljem kluba.

Ilirija : Rapid — Finale nogometnega prvenstva LNP. Na sportnem prostoru SK Ilirije se odigra v nedeljo zaključna tekma za prvenstvo ljubljanske nogometne podzveze za leto 1926-27. Finalista sta letos spet SK kot prvak Ljubljanskega podzveznega okrožja ter mariborski prvak SD Rapid. Drugače kot prejšnja leta zadena letos Ilirija v Rapidu na popolnoma enakovrednega tekmeča za naziv prvaka LNP in na protivnika, ki gre v odločilni boj celo z boljšimi izgledi, ker ima boljše vigrano in trše moštvo kot razpolaga z njim Ilirija. Rapid je letos že enkrat zmagal nad Ilirijo na svojem prostoru z 4:3.

KAKO BO Z DAVISOVIM POKALOM.

Beremo o šansah tekmecev za Davisov pokal. Izločene so doslej Švedska, Holandska, Avstrija, Irska, Grška, morda tudi Indija. Na vrsto pride sedaj drugo kolo. Na bojem polju bodo obležale Poljska, Jugoslavija, Danska, Švica, Portugalska, Ogrska, Rumunija. Tretje kolo bo pobralo Belgijo, Anglijo ali Španijo, Nemčijo, Italijo, četrti kolo Južno Afriko, Anglijo. Nazadnje si bosta stali nasproti Českoslovaška in Francija, ostala bo Francija kot zmagovalka v evropskem pasu in bo šla v boj proti zmagovalki v ameriškem pasu, proti Ameriki.

POVSOD ISTA PESEM.

Znani švicarski časninar Meister opisuje v »Kickerju« zelo nazorno malenkostne razmere v švicarskih klubih, ki so vzrok stagnacije v švicarskem nogometu. Nič ne pomaga, da igrano največ politiko. Vsak poznavalec naših razmer ve, kako prihajamo v ozadje, počasi, a sigurno. Premalo pravih nogometnih učiteljev imamo, prav malo prvovrstnih igravcev, ki bi bili lahko za zgled; v klubih pa vladajo pogosto pravi patriarhalne razmere, ki skoraj onemogočijo vstricno korakanje z modernim razvojem. Med funkcionarji klubov imamo še preveč neumnih klepetulj, ki jim je samo na tem, da uganjajo to, kar imenujejo Nemci »Verreinsmeiereie«. Ne moremo si misliti, kako malenkostni znajo biti ti ljudje. Za vsakim oglom kaj sumničijo! Mogel bi naštetj zgleda, ki so naravnost smešni. Bolj ko je kakšen klubov matador neumen in nezmožen, tembolj zna na polju amatersva sumničijo. Zaenkrat proti temu ne moremo nič napraviti. Čakati in čakati. Boljše razmere bodo nastopile šele tedaj, ko bodo prišla samo najboljša moštva naprej in ko bodo zadovoljni klubi pristili, da nadomestijo klepetulje z zmnožnimi odborniki.

To, kar nam Meister pripoveduje o Švici, je običajno menda tudi v drugih deželah. Vsaj tako se včasih komu zdi.

MAC NAMARA PRI SVETEM OCETU.

Kralja šestdnevnih dirkačev ga imenujejo, in »železnega kralja« tudi. 49 šestdnevni dirk ima za seboj, trinajsti jih je dobil. Najlepše oči ima, ki jih

Sven Elvestad:

31

Mož, ki je oropal mesto.

»Prevarili?« je odvrnil milijonar in zgubančil celo. »Gospoda, vznemirjate me. Pa ne da bi starca izpustila?«

Stopil je proti vratom, kakor bi hotel pohiteti ven, la bi popravil spet dozdevni pogrešek. Tajnik je prenehal tipkati in je vlekel na uho, kaj so govorili.

Krag je pozvonil po natakarja. Ker je stanoval milijonar v knežjih sobah, je smel pričakovati, da letajo natakarji ko muhe pred njegovimi vrati. In res se je eden takoj pojavil. Krag ga je prosil, naj poizve, ali so se gospodje — oba sleparja in oba policijska uradnika — že odpeljali. Natakar se je »malu vrnil in sporočil: Da, odpeljali so se z avtom. Eden je bil vklejen, starejši sivolasi pa ne; zdi se, la je zelo bolan in skoro se je onesvestil, ko so ga peljali k vozu.

Videlo se je, da je sporočilo Kraga nekoliko pomirilo.

»Ali veste za gotovo, da se je skoro onesvestil?« »Da, vrtar tako trdi. Podpirati so ga morali in mu pomagati v voz, dočim je sam krčevito pritiskal roko na srce.«

»Ali je bil zaprt avtomobil?«

»Da, to se pravi...«

»To se pravi...«

»Sprva je bil odprt. Toda ker je bil starec bolan in ker se je zbralo nekaj radovednežev, da bi ob budnem prizoru prodajali zijala, sta ukazala uradnika, naj voz zaprejo.«

»To se je torej zgodilo pravkar?«

»Da pravkar. Trajalo je deset minut, predno so se mogli odpeljati.«

»Dobro prinesite mi telefon. Pa hitro!«

Trenutek nato je prinesel natakar telefonski apa-

rat, ga postavil na mizo in ga spojil z električnim vodom na steni.

Krag je poklical redarstvo. »Prišel sem dva sleparja in ju poslal v avtomobilu na policijo«, je rekel.

»Ali sta že tam?«

»Ne«, so mu odgovorili. »V prošli uri niso privedli nikogar.«

Nato je zastavil Krag uradniku čudno vprašanje: »Kje stojite?«

Mož na drugem koncu žice je takoj razumel, kaj hoče Krag, kajti odgovoril je: »Stojim pri aparatu številka tri.«

»Od tam morete videti na cesto, kaj ne?«

»Gotovo.«

Dobro, pogledite na cesto. Ali vidite morda prihajati kak zaprt avtomobil?«

»Ne.«

Potem čakajte pri telefonu in opazujte cesto. Takoj se vrnem. Ne bo trajalo dolgo.«

Krag je odložil slušalo in se obrnil k milijonarju, ki je s svojega udobnega stola s pravo ameriško hladnokrvnostjo in navidezno malomarnostjo opazoval ves prizor.

»Upam, da mi boste oprostili, ker sem se postal vaš sobe in vam kradem čas,« je rekel detektiv. »Toda zato gre, da se prej ko mogoče prepričam o nekih dejstvih. Vaša novica, da je starejši gospod Norvežan, je nekoliko spremenila ves položaj. Odkod veste, da je Norvežan?«

»Jaz sam znam le malo norveški,« je odvrnil milijonar, »vendar pa toliko, da razumem, če govori kdo norveški.«

»Slišali ste torej Francoza, ki je rekel, da se piše Raspail, govoriti norveški?«

»Da, večkrat. Govoril je norveški z voznikom, ki nas je vozil od redarstva. Nekaj besed je spregovoril v norveškem jeziku tudi s stražnikom v veži policijskega poslopja; stražnik je moral zaradi teme

seveda misliti, da ima načelnika pred seboj. Pripomniti pa moram, da govori popolnoma gladko tudi francoski. S tem jezikom sem se svoj čas precej temeljito bavil.«

Asbjörn Krag ni odgovoril. Mignil je samo natakarju in ga prosil, naj da takoj zapeljati avtomobil pred glavna vrata. Nato je prišel spet za slušalo.

»Halo, ali ste še tam?«

Glas je pritrtil.

»Avtomobila ni še od nikoder?«

Ne.«

Krag je segel po uro in nemirno gledal na minutni kazalec, ki se je sunkoma premikal v krogu:

»Avto bi moral biti že tam,« je mrmral. »Ali se je pripetila nesreča, ali...«

»Ali?« je vprašal iznenada in nemirno načelnik.

»Ali pa bi se morala midva z njim odpeljati!« je odvrnil Krag.

»Pozabljate menda,« je ugovarjal policijski načelnik, »da sta ju spremljala dva krepka uradnika, da je bil eden zločinec vklejen in da je drugi star, bolan mož... četudi je morda Norvežan.«

»Ne verjamem več njegovi bolehnosti,« je pripomnil Krag. »Seveda bi bilo boljše, ako bi ji nikoli ne verjel... Halole«

V telefonu se je začul spet glas: »Sedaj vidim avtomobil. Je zaprt rumen voz. Prihaja po Möllerski cesti.«

»Bo pravi.«

»Vozi pa zelo počasi.«

»Potem je razumljivo, da prihaja tako pozno.«

»Sedaj se je ustavil pred redarstvom.«

»Pazite natanko,« je velel Krag živahno, »kdo bo izstopil.«

Nastal je molk.

»Avto stoji,« se je čez nekaj časa začul spet glas, »toda iz njega ne prihaja nihče.«

»Pazite, pazite dobro!« se je vнемal Krag.

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani) 19. zv. J. O. Curwood, Krazn, volješ pes. Knjizniški roman 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. Abbott, Kralj gor. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitane Granta. Popolnjenje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

je sploh kdaj kak dirkač imel. Kadar le more gre v Rim, in tam ga sveti oče blagoslovi. Trdno je prepričan, da vrši sveto delo. Nekateri pravijo, da jim je grozen in da se ga bojijo, drugi pravijo, da je otrok. Če ta grozni človek, ki je že stokrat in stokrat padel, ki je ves zaščit, ki tekmuje z uspehom tudi z najmlajšimi, če ta človek začne govoriti, ima glas nedolžnega navnega dečka. »Stroj v otroških ustih« ga tudi imenujejo.

ENAKA PRAVICA ZA VSE.

Znani belgijski internacionalni igravec Coille se je v igri ponesrečil, zapustil je v dolo in sinčka. V mestu Brugge se je osnoval odbor, da jima denarno pomaga. Namen je bil, da zberejo denar za zbirkami, s tekami in z odstotnimi zneski od dohodkov vseh iger. Belgijska nogometna zveza pa tega ni dovolila, zastopajoč mnenje, da v dolo in sinča ne smeta dobiti več kot bi dobila, če bi bil oče živ; kajti v tem slučaju ni prav nič težko nabrati velike vsote, ker je bil umrl tako dober igravec. Kaj pa če bi umrl neznan igravec, ali bi se tudi

toliko nabralo? In igravci so vsi enaki, zaslužijo vsi isto upoštevanje; oziroma njih polomei. Zveza je ustanovila sedaj poseben sklad; iz njega je dobila Coilleova glavno vsoto, ostalo se prihrani za enake slučaje. Vseposod hvalijo to stališče zveze, ki se zdi vsem prav človekoljubno; podpre so vsi enako vredni, pa naj bodo bolj ali manj izvrstni.

Poizvedovanja

Izgubljeni zlati zapestni gumbi. Pretekli petek dopoldne je padla skozi okno v Wolfovi ulici manjša z dvema zlatima gumboma. Pošten najditelj naj odda na Marijevinem trgu št. 1-11.

Izgubljena tisočdinarski bankovec. Dne 5. maja sem izgubil v gostilni Končan v Rožni dolini 1 bankovec za 1000 Din in 1 bankovec za 100 Din. Poštenega najditelja prosim, naj se ozira na moj gumbni poljož (sem oženjen in imam 5 otrok) in mi izgubljeno vrne na naslov, ki je v upravi lista na razpolago.

odhaja iz Slov. Konjice ob 17.13 in prihaja v Poljčane ob 18.07; v nasprotni smeri odhaja iz Poljčan ob 18.45 in prihaja v Slov. Konjico ob 19.41.

Med Rogoško Slatino in Budimpešto je uveden za čas sezije t. j. od 15. maja do 30. septembra direktni voz 1. 2. in 3. razreda z odhodom iz Rog. Slatine ob 12. uri 33 min. in prihodom v Budimpešto ob 22.00 uri ter v obratnem pravcu z odhodom iz Budimpešto ob 7. uri 30 min. ter prihodom v Rog. Slatino ob 16. uri 48 min.

Na progi Maribor-Pragersko-Kotoriba-Nagy Kanizsa odpade mešani vlak, ki je odhajal iz Maribora ob 9.30 in se je vračal v Maribor ob 0.41, ter se nadomesti s potniškim vlakom z odhodom iz Maribora ob 5.09 in povratkom v Maribor ob 21.43. Ta dva vlaka imata tudi direktne vozove za in od Murske Sobotice.

Na progi Ljubljana gl. kol.—Podbrdo odpade po novem voznom redu mešani vlak med Ljubljano in Jesenicami ter med Ljubljano in Podnart-Kropo. Kot nadomestilo za te vlake vozita na progi Ljubljana—Kranj lokalna vlaka z odhodom iz Ljubljane ob 17.26 in prihodom v Kranj ob 18.15, v nasprotni smeri z odhodom iz Kranja ob 18.30 in prihodom v Ljubljano ob 19.28. Ob nedeljah in praznikih vozi med Ljubljano in Kranjem še en par lokalnih vlakov, z odhodom iz Ljubljane ob 8.12 in prihodom v Kranj ob 9.10 ter v nasprotni smeri z odhodom iz Kranja ob 9.30 in prihodom v Ljubljano ob 10.18. Vlak, ki odhaja iz Ljubljane gl. k. ob 14. uri 40 min. in ki prihaja v Ljubljano gl. k. ob 11. uri 33 min., vozi za čas sezije t. j. od 15. maja do 30. septembra zopet od odn. od Bistrice Boh. jez.; istotako vozijo za čas sezije zopet dnevno redno na progi Jesenice—Planica vlaki št. 4212, 4213, 4217 in 4218, to sta dopoldanska odnosno večerna vlaka.

Na progi Ljubljana gl. kol.—Karlovac odpade po novem voznom redu vlak, ki je prihajal v Ljubljano ob 10.27, in vlak, ki je odhajal iz Ljubljane ob 21.55. Jutranji vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 7.34 in je do sedaj vozil od Novega mesta, vozi po novem voznom redu že iz Karlovca. Mešana vlaka med Novim mestom in Karlovcem odpadeta. Kot nadomestilo vozi med Črnomljem in Karlovcem lokalni potniški vlak, z odhodom iz Črnomlja ob 6.18 in prihodom v Karlovac ob 7.40 ter med Metliko in Novim mestom mešani vlak z odhodom iz Metlike ob 5.08 in prihodom v Novo mesto ob 7.20.

Večerni vlak, ki je odhajal iz Ljubljane ob 18.52, se je preložil za 1 uro 13 min. pozneje ter odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 20.05. Ta vlak ima direktni voz München—Sušak, v nasprotni smeri pa vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 7.34. Ravnotako se je preložil vlak, ki prihaja v Ljubljano ob 20.40, skoraj za eno uro pozneje in prihaja v Ljubljano ob 21.33.

Na progi Grosuplje—Kočevje in Trebnje—St. Janž na Dol. sta se pomaknila večerna vlaka za toliko kasneje, za kolikor sta se pomaknila priključna vlaka na glavni progi Ljubljana—Karlovac. Na progi Novo mesto—Straža—Toplice vozita po novem voznom redu dva para vlakov več in se je s tem vzpostavila zveza od vlaka, ki odhaja iz Karlovca ob 9.11, in od vlaka, ki odhaja iz Ljubljane ob 8.05.

Kakor v lanskem letu, tako vozijo zopet s 15. majem do vključno 30. septembra običajni nedeljski vlaki na progi Ljubljana gl. k.—Zagreb gl. k., Ljubljana gl. k.—Bistrica Boh. jez., Ljubljana gl. k.—Kamnik, Ljubljana gl. k.—Vrhnika, Celje—Velenje in Slov. Bistrica—Slov. Bistrica, mesto.

Popolni vozni redi so razvidni iz stenskih voznihih redov na postajah.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglas nad deset vrstic se računa po višji. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Absolvent Zadrž. šole — išče službe kot knjigovodja zadruge event. tudi za občinskega tajnika ali kaj primernege. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Organizator« št. 3549.

BLAGAJNIČARKA

zanesljiva in z daljšo prakso — želi premeniti službo. Gre tudi kot prodajalka. Ponudbe upravi pod: »Poštena 927«.

PRODAJALKA

zmožna slovenskega in nemškega jezika, z večletnimi spričevali, išče službe; opravlja hišna dela, gre tudi na deželo. Naslov na upravo »Slovenca« v Mariboru pod šifro: »Zmožna« 3692.

Proste službe

Perica se sprejme za stalno. Stanovanje, hrana, drva in pa elektr. luč prosta, plača po dogovoru. Pralnica je na stroje z električn. pogonom in služi za domačo potrebo graščine. — Nastop takoj. Ponudbe na grad Ravne, p. Guštanj.

Čevlarski delavec

se potrebuje za prečivalni stroj (Durchnäher). — Pism. ponudbe je poslati na: »Vranjsko tvornico čevljev« Koste Petroviča v Beogradu, Balkanska ulica št. 25. 3651

DOPIŠNIKA

trg. izvežbanega, za slovenski, nemški in angleški jezik, išče za takojšnji nastop svinčeni radnik v Mežici. Podrobne ponudbe z navedbo predizobrazbe s prepisi spričeval in predslužbovanja ter zahtevkov plače je nasloviti na The Central European Mines, Limited ZAGREB - Palmotičeva ulica 7-L. Samci imajo prednost. Ponudbe je napraviti v anglešk. jeziku in lastnoročno. 3637

Odda se služba

CERKVENIKA pri kapiteljski in mestni župni cerkvi v Novem mestu. Nastop takoj. — Pojasnila: Mesini župni urad v Novem mestu.

Priprosta, poštena, zdrava **dekle** ali pa VDOVA brez otrok, se išče z nekaj denarjem, v starosti od 38 do 50 let, dobra šivilja in zmožna tudi voditi trgovino v mešanim blagom na deželi. Ponudbe upravi lista v Mariboru pod: Poštena.

1 HLAPEC za konje, **1 DEKLA** za poljsko delo, in **1 HLAPEC** za voje, zanesljivi in z dobrimi spričevali — se iščejo. Graščina Bokalec, p. Vič pri Ljubljani.

Išče se zanesljiva, pripravna, boljša **KUHARICA** z dobrimi spričevali. Nastop takoj. Naslov se pošlje v upravo »Slovenca« pod št. 3685.

V najem

Pisarniško sobo v visokem pritličju, odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Aleksandrova cesta.

Krojaška delavnica

vpeljana, s stanovanjem, električno razsvetljavo in vodovodom, vse na najprometnejšem kraju, se odda dobremu krojaču po ugodn. pogojih v najem. Ponudbe poslati na lastnika PAVLIN VINKO — Trbovlje II. 3650

Stanovanja

MEBLOV. SOBA solčna, lepa, se odda takoj gospodini ali gospodu. REBER 3, I. nad.

Snažna SOBICA, opremljena, se odda gospodini. — Gledališka 7, III. nadstr., A. V. 3688

Posestva

DOMAČI MLIN iz tovarne Gaus-Rosen-Baumgartner v Grazu, in **KOSILNI STROJ** rabljen, pa v dobrem stanju, sta naprodaj na posestvu »Impolca«, pošta Sevnica. 3636

Novo hišo

z vrtom, prodam v Stožicah pri Ljubljani. — F. Jerko, Črnuče — Ježica.

VILA dvodružinska — lep ograjen vrt z avtogaražo, trgovskim lokalom, naprodaj. Stanovanje kupcu na razpolago. Dopise na upravo pod: »Mirni dome«.

HIŠA z lepimi trgovsk. poslasticami in lepim sadnim vrtom, velikimi skladišči, pripravna za na debelo in drobno, blizu železn. postaje, v jako prometnem industr. kraju, je takoj naprodaj. — Naslov pove upravo pod: »Dobro zaslužek« 3699.

Kdo prodaja?

Kupimo motor 18 PS, 300 Volt, za istosmerni tok. »Tekstilana«, tovarna suknja d. d., Kočevje.

Kdo kupi?

SENO, prvovrstno, sladko, vsako množino, prodaja graščina Žerjavgrad - p. Dol pri Ljubljani. 3611

Glasoviti

Karlovaški šiler, vino od plemenit. portugizca, 150 hektolitrov, prodaja vinograd. Andrija Krencis, Sremski Karlovci. 3700

2 aparata za elektriziranje in dobro ohranjeni šivalni stroj, prodam po ugodni ceni. Na ogled pri puskarju F. K. Kaiser, Ljubljana. 3702

Večja množina rujavih **telovalnih čevljev** vse šteje se razproda po tovarniški ceni pri »Amerikancu«, Ljubljana, Stari trg št. 10. 3443

Nasa obrt

Kašo, ješprenj, ajdovo moko vedno svežo odda na debelo veletrgovina **A. VOLK, LJUBLJANA** Resjeva cesta št. 24.

Stavbno podjetje **ACCETTO & drugovi** družba z o. z. Maribor, Koroščeva ul.

Najboljša kosa sveta

za 18 Din dekler traja zaloga, pri Fr. Stupici, trg. z železnico in poljedelskimi stroji v Ljubljani.

LEČO, luščen GRAH in FIJOL za kuho nudi po izredno nizki ceni

Sever in Komp. LJUBLJANA.

Več lepih, masivnih **SPALNIC**

prodam po nizki ceni. — Istotam se prodaja **PLETILNI STROJ** št. 10/23 za 1600.— Din. GOLJAR, Dravljice št. 103, p. št. Vid nad Ljubljano. 3683

Pozor, dame!

Dame, ki hočete dobro **ŠIVILJO** na dom, obrnite se na vodstvo zasebnih krojnih tečajev, **STARI TRG** št. 19, Ljubljana.

IZJAVA.

Podpisana izjavljam, da so vse govorice napram Tereziji Mavrič in njeni hčerki, neresnične.

Marija Madžarec, Maribor.

Pomlad!

Nogavice, kravate, srajce, rokavice, naramnice, žepni robci, nakit za obleke, otroške majice, nahrbtniki, palice, dežniki, kloti in vseh barvah, šiloni, Solingén škarje, noži, potrebščine za krojače, čevljarje, tapetnike, šivilje in sedlarje. Razna dišava mila — samo pri

Josip Petelin

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

LJUBLJANA

Najnižje cene! Točna posrežba!

Kostanjev

in hrastov taninski les

obične dimenzije, večmesečna dobava, ugodna cena, takojšnja plača. — Ponudite obvezno vagone s ceno za 100 kg trdnosti

Franč Kupnik, Podpiat.

Ceneže kot pri

RAZPRODAJAH

se dobi vsakournstno manufakturno blago samo pri J. TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17.

Domača tovarna kos Slovenjgradec

ustanovljena 1773 izdeluje

D. Rakusch, Celje.

Javna zahvala.

Lep uspeh želodčne operacije, katero je izvedel na meni g. dr. Mirko Černič, primarij javne bolnice v Mariboru, me sila, da mu izrečem na tem mestu svoje najpristnejše priznanje.

Tej zahvali se pridružuje tudi moja žena, kateri je tudi rešila njegova spretna roka življenje. Te vrste so namenjene v prvi vrsti g. dr. Čerčiču v zahvalo, v drugi pa vsem onim, ki še niso našli do danes osebe, ki bi jih bila rešila njih nadlog.

Sp. Voličina, dne 7. maja 1927.

Janez Muršak, kmet.

Sodnijska dražba.

Dne 14. maja 1927 ob pol 11. uri dopoldne se prodajo v Rečici ob Paki št. 47 (v neposredni bližini kolodvoza) po javni dražbi različne premičnine, pohištvo, različni stroji za impregniranje barvnih trakov itd.

Natančen seznam je vpogledati pri kr. okr. sodišču v Šoštanj pod E 329/26.

Venecian

izredno zdravilna voda proti

reumatizmu in išiasu, želodčnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

dobiva se zopet v vsaki lekarni in drogeriji. Skladišče za grosiste: Isis d. d. Ljubljana.

Oglas.

Komanda 8. žandarmerijskega polka name-rava nabaviti sledeči kancelarijski material:

120.000 pol koncept papirja (11 kg težje); 4000 pol ovojnega papirja za kuverte; 67 tucatov Hardmuth svinčnikov (št. 2 in 3); 34 tucatov barvnih svinčnikov; 34 tucatov tinitnih svinčnikov; 240 steklenic črnila po ¼ litra; 24 steklenic črnila po ½ litra; 12 steklenic po 1 liter (črnila); 24 steklenic rdečila po ¼ litra; 8 steklenic rdečila po ½ litra; 3 steklenice po en liter rdečila; 62 skateli aluminij peres; 300 komadov radir za svinčnik; 300 komadov radir za črnilo; 284 skateli pečatnega voska, boljše vrste; 350 klopčičev motvoza za šivanje aktov; 40 steklenic špirographintine; 8 komadov špirographkolut; 1 komplet špirographski aparat, vel. form.; 500 pol papendekla; 4 blazinice za štampiljke; trakove za pisalni stroj; št. 16 14 komadov; št. 11 6 komadov; št. 35 4 komade.

Pozivljajo se vsi oni, ki žele te predmete dobaviti, da pošljejo propisno kolkovane, s specifikiranimi cenami označene ponudbe najdalje do 23. maja letos do 10. ure dopoldne komisiji, ki se bo sestala pri blaginiku tega polka.

Dobava navedenih predmetov se odda onemu ponudniku, kateri ponudi najpovoljnije ceno.

Komu bo poverjena dobava, se bo sporočilo pisмено tedaj, kadar to komanda žandarmerije v Beogradu odobri.

Po sporočilu rezultata se morajo predmeti v roku 8 dni dobaviti.

Komanda 8. žandarmer. polka v Ljubljani E. broj 5261 — od 7. maja 1927.

Urednik: Franc Terzaglav,

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 11. maja 1927.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Baro-meter	Toplo-ta	Rel. vla-ga	Veter in brzina	Oble-č-nost	Vrsta padavin	Najvišja temp.	Najnižja temp.
kraj	čas	°C	%	v m	0-10	ob opazovanju	v m do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	760,3	9,4	74	SE 8	10	dež	15,4
	8	765,2	9,4	58	NE 4	10		7,4
	21	767,5	7,4	66	NE 4	8		
Maribor		762,5	9,0	58	NE 10	10	dež	9
		762,2	11,0	75	E 8	9	dež	22
Zagreb		756,4	11,0	98	NW 10	10	dež	25
Belgrad	8	759,0	8,0	73	NW 4	10	dež	23
Sarajevo		756,4	16,0	77	mirno	10	dež	18
Skoplje		756,3	14,0	84	NW 1	9	nevihta	17
Dubrovnik		766,3	4,0	NNW 6	5			19
Praga	7	756,2	15,0	86	mirno	5	nevihta	16
Split								12

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 12. maja: še negotovo, vendar je pričakovati lepega vremena mrzlo.

MORSKO KOPALIŠČE
HOTEL ROKAN SELCE
50 sob v samem hotelu!
Informacije daje lastnik **AL. BERANEK.**

KUPUJTE POVSOD LE DOMAČO KOSO

F. KAJETAN AHACIČ — TRŽIČ

Najboljši in najekonomičnejši
Elektromotorji
iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plzinju

se nahajajo v velikosti ¼ KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana
Selenburgova 7
Telefon 2966